

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva ulica 5. — Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125, 3126. Inseratni oddelk: Ljubljana, Selenburgova ul. 3. — Tel. 3492 in 2492. Podružnica Maribor: Aleksandrova cesta št. 13. — Telefon št. 2455. Podružnica Celje: Kocenova ulica št. 2. — Telefon št. 190. Računi pri pošt. ček zavodih: Ljubljana št. 11.842, Praha čislo 78.180, Wien št. 105.241.

Naročnina zrna mesečno 25.— Din, za inozemstvo 40.— Din.

Uredništvo:

Ljubljana: Knafljeva ulica 5. Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126. Maribor: Aleksandrova cesta 13. Telefon št. 2440 (ponoči 2582). Celje: Kocenova ul. 8. Telef. št. 190.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po tarifu

JUTRO

Brüning o krizi Nemčije

Nemška vlada hoče z vso oostrostjo nastopiti proti kršiteljem reda in miru — Prepoved nošenja uniform in političnih shodov — Četrta zasilna odredba državnega predsednika

Berlin, 9. dec. d. Sinoči je državni kancelar dr. Brüning imel po radiju svoj napovedani govor, v katerem je obrazložil vzroke državne vlade, da je izdala novo zasilno odredbo. Poudarjal je, da so ukrepi državne vlade potrebni zaradi položaja svetovnega gospodarstva in denarnega trga, kakor tudi zaradi neznošenih bremen, ki so bila nemškemu ljudstvu naložena v preteklem desetletju. Posledica pa so tudi pogrške, ki jih je Nemčija sama storila v zadnjih letih. Z vsakim dnem se bolj maže svetovno gospodarstvo in z angleško valutno je padla tudi vrednost mnogih drugih valut. Nastal je gospodarski boj neizmernega obsega, ki ograža blagor vseh narodov sveta. Če se hočejo preprečiti grozeče nevarnosti, ne smejo ukrepi držav zaostati za tem spoznanjem. Najti se morajo velikopotezne rešitve, katerih učink ne bo več oviran z miselnostjo preteklosti. Glede na pogojanjanje v Baslu o reparacijskem vprašanju je dr. Brüning izjavil, da se ne bo spuščati v podrobnosti, nujno pa je poudariti vse prizadete države, naj poskrbe, da bodo končno v poslednji uri dejansko uresničila od vseh strani proglašena načela sporazumnega in solidarnega sodelovanja. Prihodnji tedni bodo odločilnega pomena. Nemčija je postala središče gospodarskega viharja, ki divja preko sveta. Od ozdravljenja Nemčije in ukrepov, ki jih podvzema nemška vlada v to svrhu, ter od razumevnega sodelovanja ostalih narodov je odvisno, ali se bo mogla zaustaviti ta brezprimerna kriza ter rešiti svet pravočasno pred popolnim polomom njegovega blagostanja.

Državni kancelar je nadalje opozarjal, da se vse vlade trudijo, da bi s skoraj vsak teden menjajočimi se ukrepi rešile najprej gospodarstvo svoje države. Ker pa kaže vsaka država tendenco, da poskrbi v valutno-političnem in carinskopolitičnem oziru predvsem zase, narašča neizbežno celoten obseg gospodarskega razkorja vseh držav. Do solidarnе rešitve svetovne krize pa mora iti vsaka odgovorna vlada po poti, ki jo odreja življenjski pogoji lastnega naroda in lastnega gospodarstva.

Za Nemčijo, ki je doživela težko inflacijo, je v ospredju zavarovanje valute. Zato smatra nemška vlada za brezposojno potrebo zagotovitev proračunskega ravnateljstva. V to svrhu se mora izvesti znižanje cen, obresti, mezd in plač, kakor tudi tovarnina na vsej črti. Le tako se more preprečiti, da ne bo padla kupna moč, da se ne bo produkcija še nadalje zmanjšala in da ne bo brezposelnost narstla v neizmernost.

Rešitev Nemčije je mogoča, če se vodstvo nemške politike ne bo podalo na področje iluzij, temveč bo računalo po trezni presoji z danimi sredstvi in možnostmi. Če bi se nemška politika vdala izkušnjam, da bi hotela odstraniti sedanjo budočo povečanje nejasnih čustev in s postavljanjem nedosegljivih ciljev, bi to pomenilo konec Nemčije.

Vlada, ki se zaveda svoje odgovornosti za narod in domovino, se ne bo in se ne sme ustrašiti pred tem, da nastopi z železno energijo proti grozečemu razpadu narodnih sil. Taka vlada ne trpi nobene druge moči kakor ustave. Samo državni predsednik in državna vlada razpolagata s sredstvi državne moči. Zato bodo z neizprosno strogostjo v potrebi tudi s proglasnjivo izjemnega stanja, uporabljeni proti vsem, ki bi se drznili v času najhujše preizkušnje živcev nastopiti proti ustavnim oblastem.

Če je poudarjal vodja stranke narodnih socialistov legalna pota in cilje svojih političnih namenov, potem so v ostrem nasprotju s tem strastne izjave voditeljev, ki se ne smatrajo nič manj odgovorne, ko pozivajo k brezmišelnemu bratskemu boju in zunajpolitičnim bedastostim. Proti temu moram najstrožje nastopiti kot odgovorni državnik. Nedopustno je, če se skuša gledati na notranje-politične izpodbembe vzbujači v inozemstvu vtis, da obstaja v Nemčiji res ločena fronta in da obstaja kakva vlada jutrišnjega dne, ki se upa javno govoriti v imenu nemškega naroda. Tudi v bodoče bo politično vodstvo nemške države in zastopstvo njenih interesov v inozemstvu izključno v rokah državnega predsednika ter ustavne vlade.

Da se zavaruje notranji mir proti nasilnim dejanjem od vsake strani, je postala potrebna pooblastitev določb o rabi orožja. Naraščajoče zastrupljeni javnega življenja s sramotanjem političnih nasprotnikov in lahkomišelnost krajov časti, mora dovesti do pooblastitve kazenskih določb o žaljenju časti. Ker se je nošnja uniform in znakov političnih organizacij izkazala kot naraščajoče zlo, sta se državni predsednik in državna vlada odločila, da prepovejata splošno in brezizjemno za vso državo nošenje uniform ter znakov političnih zvez. Državni predsednik se je nadalje odločil, da prepove za zagotovitev božičnega miru do 3. januarja prihodnjega leta vsa politična zborovanja in obhode.

Berlin, 9. dec. AA. Predsednik republike Hindenburg je podpisal četrto odredbo o zaščiti gospodarstva in financ ter reda v državi. Nemški uradni list prinaša na 47 straneh v 9 oddelkih vse sklope in odredbe, ki jih je nemška vlada izdala v zadnjih tednih, počenši z odredbami o pobujanju cen, o mezdah, o znižanju najemnin, novih nemških carinah, o izpodbembah in dopolnitvah uredb o zavarovanju invalidov in zavarovanju pred boleznijo. Med objavljenimi odredbami se nahajajo tudi predpisi o pooblastitvi odredb zakona o političnih zločinih. Med drugim se povišuje davek na

promet na 2 odst., dočim je doslej znašal 0,75 odst.; izvzeti so le najvažnejši predmeti za neobhodne življenjske potrebe. Razen tega predpisuje nova odredba uvedbo posebnega davka na nekatere vrednote v višini 10 odst.; ta davek se ne bo vtel v dohodnino. S 1. januarjem se na podlagi objavljenih uredb znižajo uradni plače za 9 odst., razne podpore in odškodnine državnim nameščencem pa za 10 odst. Razen tega prepoveduje posebna odredba javno nošenje uniform vsem članom strankarskih organizacij.

Politično premirje

Berlin, 9. decembra s. Na podlagi nove zasilne naredbе se je danes pričela božično premirje. Objava predsedništva berlinske policije izrecno opozarja, da je danes stopila v veljavno prepoved vseh javnih zborovanj, razširjanja političnih letakov, lepakov itd. ter vseh političnih sprevodov in demonstracij. Tudi za danes najvključena žu že dovoljena javna zborovanja so bila prepovedana.

Odmev v Italiji

Rim, 9. dec. s. Govor, ki ga je imel državni kancelar dr. Brüning po radiju, je v Italiji v splošnem imel dober odmev, ker se priznava njegova važnost za nadaljnji razvoj notranje-političnega položaja. Več listov objavlja ta govor na prvem mestu ter opozarja na vojno napoved Brüninga Hitlerju. Vodja narodnih socialistov se bo moral sedaj z legalnimi sredstvi polasti oblasti ali pa stopiti na pot nezakonitosti. Prva rešitev, pravi »Lavoro Fascista«, je zvezana z velikimi težkočami, ker se v Harzburgu zaradi stališča nemških nacionalistov še ni mogla ustvariti sklenjena fronta desničarskih strank. Ako pa bi Hitler nastopil drugo pot, bo odločitev v smeri listov napadalka, kakor tudi v odprni sili branitelj. Po sedanjem miru se bo v novem letu bila odločilna bitka narodno-socialistične ofenzive. Pri tem pa bodo tudi druge nacionalne stranke igralе veliko vlogo, ker bodo ob koncu konca s svojim stališčem vplivale na usodo nemškega naroda.

Nemški komentarji

Berlin, 9. decembra, č. Vsi listi »joglašajo ne glede na strankarsko opredelitev, da je najnovejša zasilna naredba znak najresnejšega položaja v Nemčiji. Obenem izražajo nado, da se bo vlada vendarle presrečno dosloči učinke, ki ne bodo brez uspehov. Čeprav listi ne kažejo navdušenja za določbe nove zasilne naredbе, so vendar edini, da je to poslednji poizkus vlade za učvrstitve svoje avtoritete proti vedno močnejši sili razdirajočih elementov. Zelo živahno razpravljajo o vprašanju, ali bo vlada še imela večino v parlamentu, ker izražajo mnenje, da ti ukrepi ne bodo ostali brez velikih političnih posledic. Zlasti opozarjajo, da bo večina ukrepov v tej zasilni naredbi zadela na odločen odpor pri delavskih organizacijah, ker so že ob priliki napovedovanja zasilne naredbе poudarjali socialni demokrati, da bo znižanje plač večje nego znižanje cen življenjskih potrebščin. »Lokalanzetiger« spominja na Hugenbergove besede o črnih dnevih, ki jim gre Nemčija nasproti.

Posebna izdaja službenega lista je objavila besedilo zasilne naredbе s službenim tolmačenjem vred. Znižanje železniskih tarif stoji v veljavo 16. decembra. Z znižanjem premogovnih cen je obremenjen državni proračun za 300 milijonov mark. Znižanje plač za 10 odst. stoji v veljavo 1. januarja. Odrejeni so tudi ukrepi za pomenitev električnega toka, plina in najemnin.

Francoski dvomi

Pariz, 9. decembra č. Včerajšnji govor državnega kancelarja Brüninga ter nova zasilna uredba sta predmet živahnih komentarjev v pariškem tisku, vendar pa ta razglabljanja niso tako občirna kakor je bilo pričakovati. Opaža se, da se izražata pariški tisk o tej zadevi precej vzdržno. »Journal« poudarja, da je nemška vlada odločena izvajati svoj program, pristavlja pa, da ji bo uspelo sodelovanje državne brahne in policije v skupnem namenu samo pod pogojem, ako bo pokazala vlada vso energijo napram nacionalnim socialistom. Vprašanje je, če bo nemški narod mogel vzdržati tako velike nove žrtve. To vprašanje je za Francijo mnogo važnejše, nego problematičen namen Hitlerja in njegove stranke.

Angleški komentarji

London, 9. dec. č. Vsi tukajšnji listi komentirajo v dolgih uvodnikih navdvo živahno Brüningov govor. Večina listov naglašata da pomeni Brüningov govor napoved energične kampanje proti Hitlerju. »News Chronicle« piše, da pomeni zaključek te borbe najvažnejšo politično odločitev neke v Nemčiji, ampak v vsej Evropi.

Sterilizacija ponemčevcev

Leipzig, 9. decembra č. Včeraj se je vršila tu skupščina hitlerjevskih zdravnikov. Sprejeta resolucija naglašata, da je nemško pleme najpopolnejše cloveško pleme ter zahteva, naj se v svrhu očuvanja čiste nemške rase ustanovi poseben urad, ki bo skrbel za onemogočenje mešanja raznih čistih Nemcev s predstavniki drugih plemen. Po mnenju teh zdravnikov se imajo Nemci razdeliti v tri skupine. V prvo skupino spadajo vsi nedvomno čistokrvni Nemci, v drugo oni, ki niso stoodstožno čistokrvni, in v tretjo, ki niso čisto nemškega plemena. Tretjo skupino bi moral omenjeni državni urad sterilizirati.

Grozna prometna katastrofa pri Celju

Savinjski vlak je zavozil v napolnjeni avtobus in ga zdrobil — Dvanajst smrtnih žrtev in več nevarno ranjenih — Največja prometna nesreča v naših krajih

Celje, 9. decembra. Dopoldne ob 11. se je zgodila v Savinjski dolini, dobra dva kilometra od Celja, prometna katastrofa, ki spada med največje, kar jih je kdaj bilo v naši banovini. Dopoldanski velenjski osebni vlak je na križišču železnice in državne ceste pri Levcu zavozil v celjski mestni avtobus, ki je peljal iz Celja na Vransko. Lokomotiva je avtobus popolnoma razbila. Osem oseb, štiri moški in štiri ženske, je ostalo na mestu mrtvih. V bolnici so umrle še štiri osebe, tako da znaša število smrtnih žrtev dvanajst. Šofer je ostal pri življenju, vendar pa je nevarno ranjen.

Črna vest je preletela naša srca: dvanajst mrtvih, ki so padli kot žrtev prometne nesreče pri Celju, obtožuje neznanega krivca. Zopet moramo osumiti od groze obstati pred katastrofo, ki ima le malo podobnih v razvoju našega prometa. Skozi težko jesensko meglo, ki se je vlegla na lepo celjsko okolico, hiti dvoje občil in nosi ljudi njihovim ciljem naproti: vlak in avtobus. Vsi zaupajo tehniki, prometu, večini in sigurni roki onega, ki vodi mašinerijo. Vsi so prepričani, kakor smo s polno pravico prepričani sinovi današnjega tehničnega časa, da je riziko take vožnje smešno majhen, nesreča toliko kot fantastično naključje. In zares: milijoni ljudi se prevozijo vsako leto na vlakih in avtobusih samo na ozemlju naše države.

In vendar — v tem mračnem dopoldnevu, ko se je vlaga poznojesenskih nizav zarotila zoper sonce, je na cesti med Petrovcami in Celjem prežalo na vozeče se ljudi takšno vprav neverjetno in zelo redko naključje. Vlak, starej-

kdo je sprožil v njem skrito usodo. Ali je čegava neprevidnost povzročila katastrofo, ali pa je vse samo naključje — strahotno naključje na križišču dveh občil, v megli in vlagi poznojesenskega dopoldneva?!

Dvanajst življenj je težka žrtev na oltar naši napredujoči civilizaciji. Vsi jih moramo globoko obžalovati. S tem večjo pravico lahko zahtevamo, da naj oblasti do kar najbolj črnogledno odmerjene meje povišajo varnostne ukrepe. Tu ne smemo poznati štednje. Ne ubijajo se samo ljudje, ubija se tudi zupanje v moderne prometne naprave. Vendar pa nova črna katastrofa, ena največjih v zgodovini našega avtomobilizma, ne sme niti malo ograziti modernizacije našega prometa. Kruta volja usode je, da se take pridobitve včasih poplačajo z žrtvami. Storititi moramo vse, kar je mogoče, da bo možnost takih žrtev postala res le volja nepreračunljive usode, nikdar pa posledica človeške neprevidnosti.

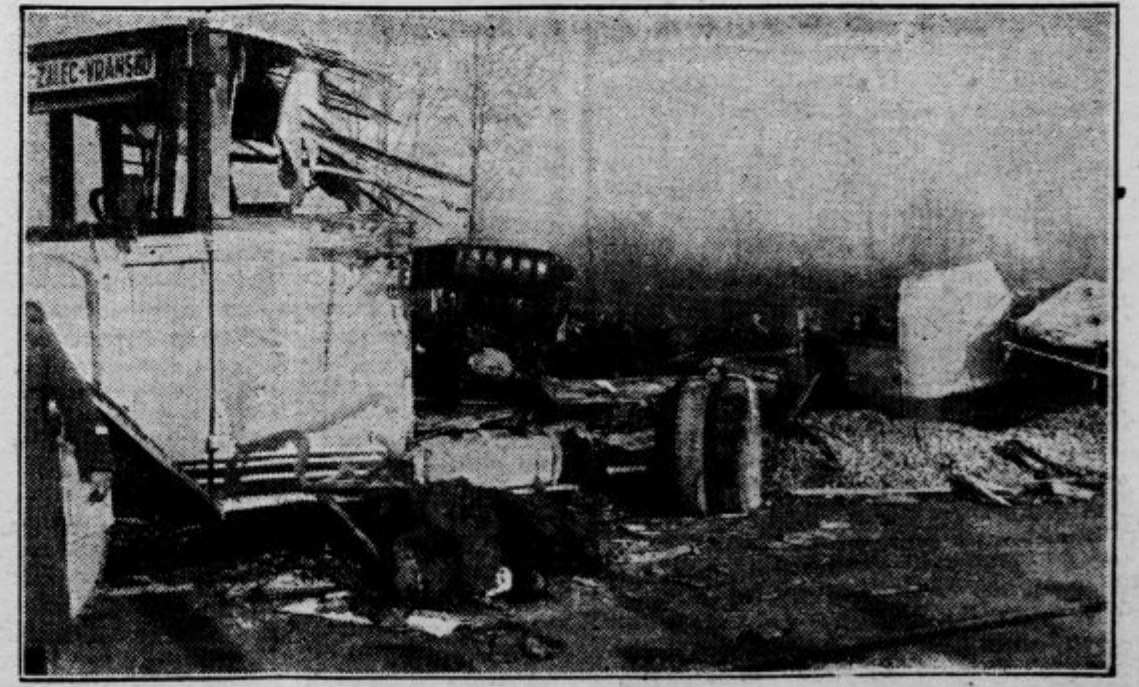
Pogled na pozorišče katastrofe

Celje, 9. decembra.

ši in močnejši tekmeč hitrejšega avtomobila, je zavozil v avtobus. Zgodilo se je nenadno, kakor blisk, ki šine z neba; zgodilo se je, česar ni mogel nihče dogledati niti v najrahlejši svoji slutnji. Razkosalno je telesa, ki so trenutek prej še zaznavala svet in se po svoje veselila življenja, zabijanja, prometa. Osem ljudi je bilo v minuti iz gruče zaupljivih potnikov izpremenjenih v maso raztrganega mesa. Trije so malo pozneje nezavestni dihliki v večnost. Dvanajsti jim je sledil popokdne v bolnici.

To je pošasten rezultat enega samega trenutka, ki o njem še nihče ne ve,

Danes dopokdne se je zgodila na državni cesti Maribor - Celje - Ljubljana prometna nesreča, ki spada med največje, kar jih poznamo v Sloveniji. Prebivalstvo v mestu in v vsej Savinjski dolini drhti pod silnim visom grozne vesti, ki se je bliskoma razširila daleč na okrog. Na kraj nesreče romajo velike množice avtomobilov, vozov, kolesarjev in pešcev, ki jih orožništvo in policija le s težavo držita v primerni oddaljenosti od razmesarjenih trupel in razbitih ostanokov popolnoma demoliiranega avtobusa. Do popokdneva še ved-

Razbiti avtobus s žrtvami

Foto E. Kunšek — Celje

no ni bilo mogoče ugotoviti vseh podrobnosti in pravega vzroka katastrofe.

Nesrečno križišče

Nesreča se je zgodila na križišču glavne državne ceste, po kateri je vedno velik promet, z železnico Celje - Velenje. Na tej cesti vzdržuje celjsko mestno avtobusno podjetje reden promet med Celjem in Vranskim. Tudi druga proga istega podjetja, Celje - Mozirje, pelje do St. Petra po državni cesti in se šele tam odcepi proti Polzeli in Mozirju. Na obeh progah vozijo mestni avtobusi znamke Mercedes Benz. Avtobus na Vransko odhaja izpred celjskega kolodvora ob pol 11. dopoldne, on pa Mozirje dobre pol ure kasneje. Obe progi sta navadno zelo dobro frekventirani, tako da največkrat ne zadostujejo sedeži, temveč mora večje število potnikov tudi stati. Ljudje se namreč s tema avtobusoma vračajo po izvršeni dopoldanski opravkih iz Celja, da so doma lahko že do kosila, ker odhaja opoldanski vlak iz Celja proti Velenju šele ob 2. popoldne.

Usodna vožnja

Tudi danes je bil naval na vranski avtobus zelo velik in je avtobus zaradi tega odpeljal s parminutno zakasnitvijo. Vodil ga je mestni šofer Franc Bučar, katerega njegovi predpostavljeno slikajo kot dobrega, zanesljivega in treznega šoferja. V avtobusu je bilo poleg šoferja, ki je ob enem konduktar, še 23 potnikov, moških in žensk, po večini posestnikov in posestnic iz Savinjske doline. Brez vsake zle slutnje so potniki nastopili svojo smrtno vožnjo.

Nad Savinjsko dolino in pa nad celjsko okolico, je davi ležala že od raneгаа jutra izredno gosta megla, ki se tudi do 11. še ni dvignila. Po cesti se je videlo komaj par metrov naprej. Šofer Bučar je sicer prižgal električne žaromete, vendar pa tudi to ni pomagalo, ker niti močni žarki žarometov niso mogli prodrati megle.

Po približno desetminutni vožnji je pridrvel avtobus do železniskega križišča. Šofer je pač vedel, da vozil ob tem času mimo dopoldanski savinjski vlak, ki prihaja ob 11. v Celje, toda pri normalni vožnji je avtobus križišče pasiral vedno kakih deset minut pred vlakom. Morda je ta navada premotila šoferja, da je zavozil na križišče, čeprav železniske proge zaradi megle ni mogel pregledati. V istem hipu pa je od zadnje postaje pred Celjem, od Petrovc, pripeljal vlak in

zavozil z vso silo v avtobus

Čeprav sta vozila vlak in kakor pripovedujejo potniki, tudi avtobus, le z zmerno brzino, je bil učinek karambola strašen. Lokomotiva je zadela v avtobus od leve strani ravno pri vratih, ki so bila spredaj poleg šoferjevega sedeža. Pograbila je karoserijo in jo v hipu posnela s šasije. Vlekle je karoserijo s sedeži in potniki vred par korakov naprej in jo treščila ob dvojni brojavni drog ob cesti. Koški avtobusa, pritlaga potnikov in razmesarjenih deli ponesrečencev, so se v širokem loku razleteli po nasipu proge in progi sami ter po travniku, ki leži ob cesti in železnici. Strojvodja je z vso silo zavril vlak in ga res že po par sekundah ustavil. Iz megle so se strahotno razlegali pretresujoči klici ranjencev in drugih potnikov. Silna panika se je polastila tudi potnikov v vlakcu, od katerih pa so se vendar mnogi hitro zavedli in skočili z vlaka pomagat. Nekateri so odhitei v bližnji Ropasovo avtomobilsko delavnico in so od tam telefonično obvestili celjsko policijsko stražnico na magistratu, ta pa mestno reševalno postajo, ki je v istem poslopuju.

Ze nekaj trenutkov nato je odbrzel na kraj nesreče reševalni avtomobil, skoro istočasno z njim pa sta prihitela tudi dva celjska zdravnik, ki sta pričela s prvimi reševalnimi deli. Rešilni avtomobil je z vso naglico prevažal hudo ranjene žrtve v celjsko bolnico, kjer so bili zbrani vsi zdravniki in jim takoj nudili nadaljnjo pomoč. Lažje ranjene so odpravili v mesto kar z vlakom, ki je kmalu nadaljeval svojo vožnjo.

Čim so reševalno akcijo prevzeli zdravniški organi reševalne postaje.

Osem takoj mrtvih

Na krvavem pozorišču je obležalo osem mrtvih, večinoma starih žrtv. Na ostanku avtobusa je ležalo truplo nekoga starejšega moškega, ki se je krčevito oprjel na poniklanega držaj prednjega sedeža. Odrta karo-serija ga je zadela v glavo in ga v hipu ubila. Poleg avtobusa na tleh je ležala starejša, tudi precej močna ženska, ki je bila ravno tako v hipu usmrčena. Par korakov dalje sta ob razbitinah odrta nekoga avtobusa ležala moški in ženska druga preko drugega, malo stran od tračnicah je bilo grozno razmesarjeno žensko truplo, pod njo na travniku pa še dva moška in ena ženska.

Na mestu mrtili so bili takoj štirje moški in štiri ženske. Vsi so bili ubiti v hipu nesreče, nekateri imajo razbite lobanje, drugi strte prsne koše, odrezane ude itd. Med mrtvici so ležali težko ranjeni, vmes pa koščki avtobusovih sten, orodja, priljage, obleke in odrganih človeških udov.

Po prevozu umrle še štiri žrtve

V celjsko javno bolnišnico so prepeljali najst nevarno ranjenih avtobusnih potnikov, sedem moških in štiri ženske. Preden so mogli zdravniški nudihi kako pomoč, so od teh nesrečnih žrtv umrle še tri, dve ženski in en moški, Dvanajsto žrtve je zahtevala nesreča kmalu popoldne. Bil je to Ivan Krajnc, ki je bil star 40 let in je bil med vsem celjskim prebivalstvom in po vsej okoličnici znan in priljubljen. Dobil je tako grozne poškodbe, da ga vsa zdravniška pomoč ni mogla rešiti in je kmalu po 2. uri popoldne izdihnil.

Smrtne žrtve

Od ponesrečenec, ki so obležali mrtvi na mestu nesreče, so mogli doslej ugotoviti le identiteto treh oseb. To so posestnica Franciška Pristovšek iz Drešnje vasi, posestnica Ana Krajncova iz Zalca in posestnica Strahovnik iz okolice Zalca. V bolnišnici sta poleg Ivana Krajncu umrle še posestnik Anton Dobnik iz Čepelj pri Vrnskem in posestnica Marija Zupanja iz Griz. Identitete druge umrle ženske še niso mogli ugotoviti.

V prvem momentu se je govorilo, da je med umrli tudi ga. Josipina Hrovatova, soproga gostilničarja in mesarja iz Zalca ter hčerka znanega šentpetrskega restavraterja g. Sribajta. Ta vest ni bila resnična in je oia povzročena po izredni sličnosti neke druge ponesrečenke, o kateri pa se še ne ve, kdo je.

Ranjenci

Tudi za ranjene, ki so jih pripeljali v bolnišnico, še niso mogli za vse ugotoviti, kdo so. Zaenkrat je znano, da so med njimi: Helena Fondova, posestnikova žena iz St. Ruperta pri Gomilskem, šofer Franc Bučar, ki je vodil ponesrečeni avtobus, posestnik Anton Oblak iz Vrba pri Zalcu, Anton Šepc od ravnatoma, doma pa iz Dolge pušče na Hrvatskem, učiteljica Matilda Potočnikova iz Griz, mesar Anton Turk iz St. Petra v Savinjski dolini ter Ivan Güntner iz Bosne, ki je zaposlen kot zidarSKI polir pri delih za

renoviranje umobolnice v Novem Celju. Turk in Güntner sta bila le lažje ranjena in sta, ko so ju zdravniki obvezali, lahko zopet zapustila bolnišnico.

Pri mrtvem Dobniku so našli lesno nakupovalno knjižico, v kateri se je nahajalo 10.000 Din denarja. Ta denar je Dobnik dopolnje dvignil za nakup lesa na ček veleposestnika in lastnika parnega mlina g. Jošta iz Medloga.

Učiteljica Potočnikova, ki je zelo nevarno ranjena, je doma iz Letuša v Savinjski dolini in je bila dopolnje v Celju pri zobozdravniku. Ob 13. bi bila morala pričeti s poukom na šoli v Grizah in zato ni mogla čakati na vlak, temveč se je odpeljala že z avtobusom.

Sodna komisija

V opoldanskem odmoru so se zgrinjale tudi v bolnišnico goste množice ljudi, večinoma Savinjančanov, ki so iskali med mrtvici svoje in znanice. Kljub vsem poizvedbam popoldne še ni bilo mogoče ugotoviti identitete ostalih mrtvcev, ker v njihovih žepih niso našli nobenih točnih dokumentov.

Mesto nesreče je bilo zastraženo vse popoldne po številni orožniški straži pod poveljstvom poveljnika celjske žandarmerijske čete g. kapetana I. razr. Hvalca. Popoldne je prispela na lice mesta sodna komisija, obstoječa iz sodnika g. dr. Kokalja in zapisničarja g. dr. Finžgarja, ki je ugotovila dejanski stan in zaslila očitvice te grozne katastrofe. Navzoči so bili tudi zastopniki železniške uprave, policije in celjske okoliške občine, na katere teritoriju se je nesreča zgodila. Trupla in posazne dele razmesarjenih teles so popoldne pobrali in jih v zasilih krstah prepeljali v mrtvašnico celjskega okoliškega pokopališča, kjer bodo jutri obducirana.

Celje žaluje

Vsa Savinjska dolina in njena prestolnica Celje žalujeta. Celjsko županstvo je dalo na svojih poslopih razobesiti črne zastave, čemer so sledili tudi drugi bišni posestniki v mestu. Naše celjsko uredništvo, enako tudi bolnišnica in rešilna postaja so bili vse popoldne in še pozno v noč neprestano oblegani po telefonu od svojece onih, ki so se zjutraj podali po opravkih v Celje. Identiteto ostalih smrtnih žrtv bo mogoče šele ugotoviti tekom jutrišnjega dne. Kdo nosi odgovornost za to največjo prometno katastrofo v naših krajih, bo morala postopoma proučena in preiskana.

Smrtne žrtve znašajo torej visoko število 12. Šofer Bučar, ki ima hude notranje poškodbe, vendar pa je od časa do časa pri zavesti, v svojih jasnih trenutkih mrlično sprašuje po nesreči in se obenam krčevito joče.

Po mestu, kakor tudi na kraju nesreče so se v večernih urah zbirale goste gručice ljudi. Ostanke razbitega avtobusa so zbrali do večera na skupno vozilo in jih s pomočjo drugega mestnega avtobusa odpravili v mesto.

Stanje ranjenec

Celje, 9. decembra. — Ob 22. Stanje ranjenec v celjski bolnici je bilo zvečer ob 22. naslednje: Antonu Oblaku iz Vrba pri Zalcu, Andreju Šepcu iz iste vasi in šoferju Francu Bučarju se je stanje tekem večera izboljšalo, enako tudi težje poškodovani Mariji Janežičevi iz okolice Zalca. Vsi imajo sicer hude notranje poškodbe, toda obstoji upanje, da bodo ostali pri življenju, seveda če ne nastopijo kake komplikacije. Zdravstveno stanje učiteljice Matilde Potočnikove iz Griz pa je še vedno zelo kritično.

Minister dr. Kramer odpotoval v zetsko banovino

Beograd, 9. dec. p. Minister za zgradbe dr. Albert Kramer odpotuje noćoj v zetsko banovino, da prisostuje v soboto slovesni otvoritvi nove ceste Cetinje-Budva.

Upokojitev dr. Korošca

Beograd, 9. dec. p. Z ukazom Nj. Vel. kralja je upokojen minister na razpoloženju dr. Anton Korošec.

Stomilijonsko posojilo mononolski unravi

Beograd, 9. decembra. AA. Uprava državnih monopolov je tudi letos sklenila pri Francosko-srbski banki, podružnici v Beogradu, kratkoročno posojilo 100 milijonov frankov, od katerih je uprava državnih monopolov že 30. novembra 1931 prejela prvo dogovorjeno tranšo v znesku 25 milijonov frankov.

Vsemu jeseniškemu delavstvu odpuščeno

Jesenice, 9. decembra. Cesar kljub napovedi ni mogel nihče verjeti, se je danes zgodilo: ravnateljstvo Kranjske industrijske družbe je danes odpuščalo delo nad 2000 delavcem v svojih tovarnah na Jesenicah, v Javorniku in v Blejski Dobravi. Odpuščeni rok je 14 dni, tako da bo ustavljen zaslužek ravno na dan pred božičnim večerom. Odpuščeni so skoro vsi delavci razen malenkostnega števila onih, ki so potrebni za čuvanje tovarniških naprav.

V zadnjih dneh so poskušali najti še način, kako bi obratovali vsaj po par dni na teden, vendar pa se to ni posrečilo, ker je tehnični značaj tovarna takšen, da večinoma zahteva nepretrgan obratovanje. Sedaj iščejo drugih možnosti, ki bi delavstvu omogočile vsaj delno zaposlitev.

Umevno je, da vlada med vse jeseniški prebivalstvom veliko razburjenje, saj so prizadeti tudi drugi, ne samo delavci. Do redukcij je na Jesenicah prišlo že večkrat, a nikdar še ni bilo tako hudo, da bi bilo odpuščeno vse delavstvo in to ravno na zimo. Nujno je potrebno, da vlada in banovina ukrenejo najstrožje odredbe, da se čimprej zapre uvoz tujeja blaga, zlasti železnih izdelkov, ki jih produciramo doma dovolj, in se na ta način omogoči zaslužek domačemu delavstvu.

Ostavka zemunjskega župana

Beograd, 9. decembra. M. Danes je bil razrešen svojih dosedanjih dolžnosti dosedanj zemunjski župan in novo izvoljeni narodni poslanec dr. Svetislav Popović, ki je podal ostavko na mesto župana, ker je to inkompatibilno s poslanskimi funkcijami. Za novega zemunjskega župana je bil imenovan zdravnik dr. Milan Džorić.

Prijet ponarejevalec ameriških čekov

Zagreb, 9. decembra n. Spomnadi leta 1928. je pobegnil na zelo predržen način iz Zagreba Vid Galović, obsojen na 8 let jezaradi ponarejanja ameriških čekov Travellers. Vid Galović je pravi umetnik v falsificiranju, kar so priznali tudi mnogi strokovnjaki. Obsojen je bil že trikrat zaradi ponarejanja, in sicer prvič zaradi ameriških dolarjev, drugič zaradi avstrijskih tisočakov in tretjič zaradi ameriških čekov Travellers. S pomočjo svojih tovarištev je prodal te čeke po Zagrebu in Osijeku ter oškodoval banke za 800.000 dinarjev. Aretiran je bil takrat povsem po naključju, ker je neka banka vendarle vprašala v Ameriko, kaj je s temi čeki. Tako je bil, kakor rečeno, spomnadi leta 1928. obsojen na osemletno ječo. Ko je prestajal kazen, je še nekoč v spremstvu jetniškega paznika v stanovanje nekoga zagrebškega sodnika na Illico, da mu popravi lestenec. Galović, ki je izučeni elektrotehnik, je smel lestenec ter ga izročil pazniku, češ, da mora nekaj popraviti. To priliko je nemudoma izrabil in brez prikrivala stekel po stopnicah in se izgubil v vrvežu Illice, preden je mogel paznik odložiti lestenec in skočiti za njim. Galović je uspel, da se je tri leta skrivaj, čeprav je zagrebška policija obvestila o njegovem begu vse inozemske policije ter jim poslala Galovićevo fotografijo. To je tem bolj čudno, ker je Galovića na zunan je po samem opisu lahko takoj spoznati. Ima nmrred velike, modre, izbuljene oči in debele naonike, ker je zelo kratkoviden. Končno pa je zagrebška policija le doznala, da se skriva Galović te dni na svojem posestvu v Ugrovcu, v občini Kasina. Detektivu so obkolili njegovo hišo ter Galovića našli na podstrešju ter ga aretirali. Z njim vred je bil aretiran tudi Ivan Svetec, ki je bil l. 1908. obsojen zaradi umora prodjalke tobaka Lavričeve na Illici na 20 let težke ječe. Svetec se je spoznal z Galovićem v kaminliči ter je vršil sedaj na Galovičevem posestvu funkcijo upravitelja Svetca so namreč izmislili že leta 1925. pogojno na prosto. Davi so prenehal oba aretirance v Zagreb. Njuna aretacija je zbudila v Zagrebu veliko senzacijo.

Svetovna kriza in naša država

Poslanec Mohorič o nujni potrebi prilagoditve vsega javnega in zasebnega življenja današnjemu stanju

Beograd, 9. decembra. pv. Davi se je vršila seja klub narodnih poslancev kraljevine Jugoslavije, katere se je udeležilo poleg mnogih poslancev tudi več ministrov. Prvi podpredsednik Milovan Lazarević je sporočil, da je bila seja sklicana zato, da se poslanci posvetujejo o vseh večjih vprašanih našega javnega življenja. Poslanec Milan Dragović je nato v krasnem političnem govoru naglasil zgodovinski pomen volitev dne 8. novembra.

Poslanec dr. Milorad Kostić je izrazil zahvalo nosilcu državne liste g. Petru Živkoviću za njegovo poštvolnost in za delo v vladi, ki se trudi z vsimi silami, da bi olajšala teži gospodarski položaj v državi. Predlagal je, naj se v poslanskem klubu konstituirajo posebne sekcije, v katerih bi bile zastopane vse banovine z dvema delegatoma in naj bi proučile vse važnejše probleme ter stavile za njihovo rešitev stvarne predloge poslanskemu klubu. Med najvažnejša vprašanja je dr. Kostić vrstnil problem o prehrani pasivnih krajev, razdelitve kmetov, pri čemer bi lahko v veliki meri pomagala Agrarna banka, vprašanje o obdavčenju, ublažitve zakona o godovnih, posebno v zadevi godnje odškodnine, končno vprašanje o žitnem monopolu, cenah živine in drugo. Omenil je tudi potrebo, da se poenostavi uprava, da se z zakonom pobije osterštvo na kmetih in drugo. Njegove predloge je podprl tudi dr. Miloslav Stojanović.

Poslanec za radovljiski srez, g. Ivan Mohorič, je ugotovil, da se zaradi svetovne krize, ki tare vse države, opažajo hude posledice tudi pri nas. Predvsem se te posledice vidijo v zmanjšanju narodnega dohodka, v nizkih cenah vseh proizvodov, v zmanjšanju števila delavstva pri zaposlenosti v industriji in obrti, v zmanjšanju konzumne sposobnosti poljedelcev, v splošnem zastoj vseh trgovskih in drugih poslov, kakor tudi v zmanjšanju naše izvozne trgovine. Sedanje gospodarsko stanje ni samo prehodno, temveč je pojav, ki bo trajal še nekoliko let. Zato je potrebno, da se vse javno in zasebno življenje prilagodi današnjemu stanju. Kako se bo priključilo zasebno življenje današnji krizi, je stvar predvsem posameznikov samih, dočim morajo voditelji države in narodni poslanci skrbeti za to, da se prilagodi vse javno življenje tem novim razmeram. Zaradi tega bo treba odločno pristopiti k delu za zmanjšanje javnih bremen, predvsem v smeri reduciranja državnega proračuna. To zmanjšanje pa ni enostavna stvar, ki bi se mogla izvesti po mehaničnem potu, temveč bo treba pri tem upoštevati, da predstavlja državni proračun življenjski organizem in javni aparat, ki mu je treba zagotoviti kontinuiteto neoviranega dela. Potrebna pa je predvsem velika previdnost, da bi se zaradi štedenja in redukcije proračuna ne povzročila večja škoda, kakor pa bi mogli ti dve dejstvi koristiti splošnosti. Štedenje, ki se namerava uvesti, mora biti racionalno. Tako je n. pr. treba, da se organizirajo ter nadaljujejo javna dela, da na ta način omožijo siromasnemu delu prebivalstva nadaljnja zaposlitev. Prav tako je potrebno, da se vsa javna dela izvrše ne iz tekočih proračunskih dohodkov, temveč iz sredstev dolgoročnih, pretežno notranjih posojil.

Zmanjšanje proračuna je potrebno zaradi zmanjšanja dohodkov in posledno a tom je potrebno zmanjšanje javnih bremen, ki relativno danes mnogo bolj teže gospodarstvu kakor pred enim ali dvema letoma.

To, kar danes narod najbolj pričakuje, je revizija vse davčne zakonodaje s ciljem zmanjšanja davčnih bremen. Nadalje je potrebna večja zaščitna domačega dela. Naša liberalna uvozna politika postaja z vsakim dnem čim dalje bolj nevzdržna. Avstrija, Madžarska, Nemčija in druge države, kamor bi morala iti večina našega izvoza, izigravajo n. pr. obveznosti, ki so jih prevzele s trgovinjskimi pogodbami in ki jih celo kršijo ter onemogočajo naš izvoz, dočim jim na drugi strani mi dovoljujemo neomejen uvoz njihovega blaga, predvsem raznih luksuznih predmetov, za katere jim dajemo na razpolago naše zalogo zlatih deviz. Tako n. pr. uvažamo na leto 60.000 ton tujeja kovanege železa, dočim se v istem času meče na Jesenicah 2000 kvalificiranih delavcev na cesto. Na ta način izgubljajo 10.000 ljudi, vstevši družinske člane, svoj vsakdanji kruh. Tako ne more iti več dalje in so zato potrebni takojšnji ukrepi samoobrambe in zašcite naših interesov. Treba je, da se predvsem na gladi potreba takojšnjih izvedb ukrepov, ki bodo rešili vsaj glavna ta vprašanja na zadovoljiv način.

Poslanec dr. Mladen Lisavac je predlagal, naj bi posamezni ministri sporočili klubu svoje želje in svoje programe. Kot zadnji je povzel besedo narodni poslanec dr. Bogumil Vošnjak, ki je prav tako govoril o teži gospodarski krizi. Zahteval je, naj bi vlada še bolj skrbela predvsem za kmeta in delavca in predlagal organizacijo posebnih anket, ki bi proučila sedanjí položaj kmeta. Splošno delo nove Narodne skupščine naj bi bilo v prvi vrsti gospodarskega in šele potem političnega značaja, vse njene naloge pa morajo ostati v okviru jugoslovenstva. Klub bo imel jutri dopolnje ob 10. svojo tretjo sejo.

Mandat poslanca Drmelja potrjen

Beograd, 9. decembra p. Danes je ves dan zasedal verificacijski odbor. Ze večeraj je verificiral vseh 249 neoporečnih mandatov, danes pa je razpravljal najprej o osporjenih mandatih iz dravske in savske banovine. Najprej je bila na vrsti razprava o mandatu g. Alojzija Drmelja v krškem srezu, proti kateremu je bil vložen protest. Protest je bil brez vsake debate zavrnjen in je odbor soglasno potrdil mandat poslanca Drmelja.

Sledila je razprava o mandatu dr. Perića za osiješki srez. Po krajši diskusiji je odbor potrdil tudi njegov mandat. Odbor je še proučil proteste proti mandatoma poslanec Dušana Ivanačevića za srez Gračac-Dolinje Labac in dr. Jurija Brankovića za srez Ogulin. O protestih proti obema mandatoma se je razvila krajša diskusija, ki pa se je zaključila s soglasno potrditvijo poslanskih mandatov.

Intervencija naših poslancev zaradi žitnega režima

Beograd, 9. decembra p. Narodni poslanci Ivan Mohorič, Anton Krejčič, Anton Klinc in Albin Komar so posetili danes načelnika v trgovinskem ministristvu g. Piljo in intervencirali pri njem zaradi žitnega režima. Protestirali so posebno proti temu, da se zakon o žitnem režimu v preostrogih mernih izvaja zlasti glede kmetijskih mlincov. Ti mlinci meljejo žito po večini za lastno uporabo. Zaradi tega bo treba določiti zakona in pravilnika o žitnem režimu za te mlince prav posebej ublažiti.

Nova ureditev plačevanja podpor porodnicam

Izprememba zakona o zavarovanju delavcev z dne 14. maja 1922 glede podeljevanja podpor pri porodih

Beograd, 9. decembra. AA. Nj. Vel. kralj je na predlog ministra za socialno politiko in narodno zdravje podpisal in proglasil zakon o izpremembi določil zakona o zavarovanju delavcev z dne 14. maja 1922, ki se nanašajo na podeljevanje podpor pri porodih.

Čl. 1. Čl. 49 zakona o zavarovanju delavstva se izpremeni in se glasi: 1. Če zavarovanka porodi, ji priskrbi krajevni organ osrednjega urada za zavarovanje delavcev potrebno babiško pomoč, zdravljenje, zdravila in pomožne naprave za zdravljenje v mejah točke 2. čl. 45 tega zakona, če je bila zavarovanka zadnje leto, preden je poslednjič stopila v Osrednji urad, zavarovana najmanj 6 mesecev ali pa neposredno pred porodom vsaj nepretrgoma 90 dni. Namestu teh podpor ji lahko krajevni organ Osrednjega urada za potrebo nego v bolnicah ali v porodnišnicah (čl. 56), vendar najdalje za dobo 14 dni.

2. Če porodi zavarovanka, ki je bila zadnje leto pred porodom zavarovana pri Osrednjem uradu za zavarovanje delavcev vsaj 10 mesecev ali v zadnjih dveh letih vsaj 18 mesecev, ji priskrbi krajevni organ Osrednjega urada raven podpor, omenjenih v prvem odstavku še: a) podpore za porodnice najdalje za 12 tednov, in sicer 6 tednov pred porodom in 6 tednov po njem, v dnevnem iznosu treh četrtin njene zavarovane dnevne plače; do te podpore zavarovanka nima pravice, če si v tej dobi širi žiti denar; b) podpore za oskrbo otroka v znesku 150 Din na vsakega novorojenca, c) podpore za hrano zavarovankinemu otroku za dobo 12 tednov po ukinitvi porodniške podpore, in sicer 4 Din na dan. Krajevni organ Osrednjega urada lahko vse te podpore ustavi, in sicer tisti zavarovanki, ki na zahtevo urada ne prinese otroka zdravniku v pregled ali pa se ne ravna po navedenih in zapovedih krajevnega organa. — 3. Če porodi žena zavarovanka, mu priskrbi krajevni organ Osrednjega urada za zavarovanje delavstva podpore, naštetu v prvem odstavku in v točki 2. pod b) tega člena, toda samo tedaj, če je zavarovanc izpolnil pogoje iz drugega odstavka tega člena. Te podpore dobi žena tudi po smrti zavarovanka, če je porodila v roku 3 mesecev po njegovi smrti in če si je zavarovane pridobil pravico do njih. — Doba dveh mesecev pred porodom, v katerih zavarovanka glede na prepoved po zakonu o zaščiti delavcev z dne 28. februarja 1922 ni delala, spada kot zavarovalna doba v roko po tem čленu.

Čl. 2. Ta zakon stopi v veljavo in dobi obvezno moč, ko se razglasi v »Sluzbenih novinah«. Takrat izgube veljavo predpisi čl. 14 zakona o zavarovanju delavcev z dne 14. maja 1922, kakor tudi vsa določila čl. 45 istega zakona, v kolikor se nanašajo na podpore pri porodih.

Predavanje o smučarstvu

Ljubljana, 9. decembra. Da je smučanje res naš nacionalni sport in da je zajelo že najširše plasti našega naroda, je pokazalo predavanje, katero je priredil snovi aglini Smučarski klub Ljubljana o smučarstvu. Dvorana Delavske zbornice je bila prepolna, da bi sprejela vsa množico pristaveh in prijateljev idealnega zimskega sporta in že davno pred napovedano uro so bile vse vstopnice razprodane. Zato je samo pozdraviti sklep prirediteljev, da bodi predavanje najbrž ponovilo. O smučanju je predaval znani naš strokovnjak in sportni delavec g. Ante Gnidovec. Njegovo predavanje je bilo obsežno, temeljito in tako popolno, kakor nam ga najbrž še noben nemški predavatelj ni podal. Zato je Gnidovec žel buren aplavz. Predavanje je izpolnilno okrog sto sklopičnih slik naših najboljših foto-

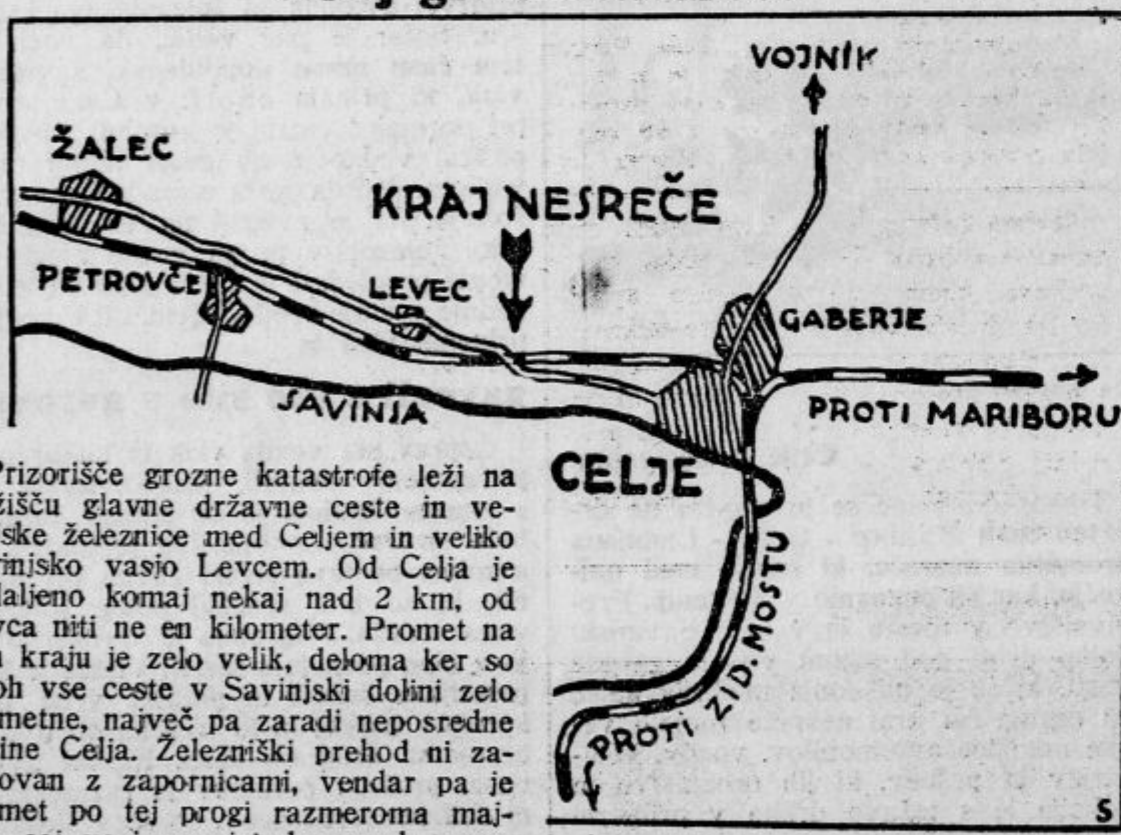
amaterjev. Bili so to resni krasni posnetki naše prirode v zimi, lepote naših planin in krasnega zdravja ter idealnega zimskega sporta, ki zavzema vedno večji obseg.

Vremensko poročilo

Zagrebska vremenska napoved za danes: Manj oblačno, spremenljivo, stalno toplo, nekoliko hladne. — Situacija včerajšnjega dne: Severni deli kontinenta še vedno leže pod oslabilno barometrično depresijo, dočim je na jugu barometriški pritisk visok in orevladuje lasno vreme. Slabe sekundarne depresije prehajajo s Sredozemskega morja v kratkih razmihih in vplivajo na vreme v naših krajih, kjer povečujejo oblačnost.

Dunajska vremenska napoved za četrtrek: Najprej malo spremenjeno vreme, bolj oblačno, mlo.

Kraj grozne nesreče

Prizorišče grozne katastrofe leži na križišču glavne državne ceste in velike železnice med Celjem in veliko savinjsko vasjo Levcem. Od Celja je oddaljeno komaj nekaj nad 2 km, od Levca niti ne en kilometer. Promet na tem kraju je zelo velik, deloma ker so sploh vse ceste v Savinjski dolini zelo prometne, največ pa zaradi neposredne bližine Celja. Železniški prehod ni zavarovan z zapornicami, vendar pa je promet po tej progi razmeroma majhen, saj vozi po njej dnevno le osem osebnih in mešanih ter dva do štiri tovorni vlaki. Kakor po vsej velenjski progi, vozijo vlaki tudi na tem mestu z relativno majhno brzino okrog 30 km. Cesta in železnica sta pred križiščem na obe strani ravni, vendar pa avtomobilu, ki prihaja iz Celja, zapira pogled na železniško progo iz Petrovč proti Celju kakih 200 m dolga živa meja precej visokega smrečja, ki se vleče na levi strani ceste.

Salandra umri

Rim, 9. decembra. M. V Rimu je umrl italijanski državnik Antonio Salandra, ki je bil od l. 1914. do 1916. italijanski ministrski predsednik in notranji minister. Zemeljske ostanke davki preminlega bivšega italijanskega ministrskega predsednika Salandra so položili na mrtvaški ocer v njegovem stanovanju, kamor prihaja številno občinstvo, da izkaže pokojnemu zadnje čast. Tudi kralj je bil danes dopolnje v Salandrovem stanovanju. Današnja seja senata, na kateri bi bil moral poročati znanji ministri Grandi, ki se je ravnokar vrnil iz Amerike, je popolnoma v znamenju žalosti za velikim pokojnikom. Spominski govor je imel njegov intimni prijatelj in soborec Federzoni. Tudi Mussolini je imel kratek nagovor, nakar se je seja odgodila na jutro. Pogreb se bo vršil jutri.

Anglija : Španija 7:1 (3:0)

London, 9. decembra. g. Pred 65.000 gledalci se je vršile danes v veliko napetostjo pričakovana nogometna tekma med Anglijo in Španijo. Anglija se je temeljito revanžirala za svoj zadnji poraz pred 2 letoma v Barceloni ter je zmagala s 7 : 1 (3 : 0). Igralci angleške reprezentance so bili v blestehi formi, dočim se Španci ni mogli znajti na nenavaden travnatem terenu. Španci »narodni junak« Zampora je moral 7krat pustiti žogo pasirati.

Naši kraji in ljudje

Ob ranem grobu prof. Jožeta Kovača

Novo mesto, 9. decembra. Nenadoma, strahotno je pretresla na praznik v dopoldanskih urah novomeško javnost vest, da je vzplaval duh br. prof. Kovača Jožeta v onostranske pokrajine. Na višku njegovega, narodu in domovini posvečenega ustvarjanja ga je zrušila smrt. Žalost je objela vse sloje meščanstva in tudi v okoljskih vaseh in naseljih, v katerih si je pokojnik v zadnjem času s svojimi vzornimi predavanji pridobil najboljše sloves, je vest o njegovi nepričakovani

smrti bolesto odjeknila. Zlasti pa so v nemi bolesti vztrepetala vsa sokolska srca, zakaj takoj prvi hip so vsi začutili, da se je z njim zrušil dobesedno kos intenzivnega in uspešnega delovanja v novomeški sokolski župi in nje osrednjem društvu, v katerem je pokojnik poštrevnoval in odlično izpolnjeval mesto prosvetarja. Br. Kovač Jože se je v zadnjih letih svojega, ah, tako kratkega življenja oklenil Sokolstva z vsemi svojimi neizčrpnimi silami, napredku in prospetu osrednjega društva in župe je posvetil vso svojo izredno darovitost, s svojim globokim, vsestranskim znanjem je otvarjal sokolski prosveti širše vidike in ji utiral nova pota, s svojo bogato duševnostjo je oplojil in prekrasil vse prosvetno delo v Sokolu, vo-

deč njegova predavanja in debatable večere, ki so plah njegove iniciative. Neprestano in z redko intuitivnostjo je snoval in uredničeval nove načrte.

Profesor Kovač Jože se je seveda z bogate svojega obsežnega, univerzalnega znanja njauspešneje udeleževal v kulturnem življenju sploh. Bil je oster mislec, fin poznavatelj kulturne in umetnostne zgodovine, odlični zgodovinar in geograf, duhoviti predavatelj, vsebinsko globok, na izrazih bogat govornik, mojstrsko obvladajoč tvornost v celoti in podrobnostih. Zato so njegovi snovno izčrpnii, idejno bogati, razne kulturne panoge obsežajoči govori vedno zadevali v živo in vzbujali nedeljeno, vsestransko zanimanje. Njegova usta, ki so tako razkošno razsipavala lepe misli, trope in figure, so v smrtne mne onemela, njegov duhovni obraz pa živi in bo živel med nami v neskaljeni čistiosti.

Tako prerano zamrli je bil rodoljub v najčistejšem pomenu besede. Bil je tip idealnega Jugoslovenga širokogrudne koncepcije. Jugoslaviji je posvetil svoj razum, njej je daroval svoje srce, zavedajoč se, da jo more spasiti le iz istinite in pravilno razumevane ljubezni porojeno pozitivno in konstruktivno delo.

Rodil se je 14. aprila 1894 v onem St. Janžu, kjer je jenjalo biti v najčistejši ljubezni do domovine vžgano srce velikega blagovestnika, evangelista narodnega probujenja in klicarja njegovega osvobojenja dr. Janeza Kreka. Osnovno šolo je obiskoval doma in v Škofji Loki, gimnazijsko študij je dovršil na II. državni gimnaziji v Ljubljani, filozofsko fakulteto pa je absolviraj v sveučiliščih na Dunaju in v Zagrebu. V svetovni vojni je bil na soški in tirolski fronti, v jugoslovenski armadi pa je zavzemal čin pešadijskega kapetana. Zapusča potro, zvesto mu družico, vdovo Marijo, profesorico na državni realni gimnaziji v Novem mestu, malo hčerkico Tuto Marijo, globoko užaloščene očeta, tasta Kozino Jurija, višjega sodnega svetnika, in taško gospo Marijo.

Mi vsi, ki smo ga poznali, spoznali in vzljubili, plakamo za njim! V.č.

Film, v katerega se mora vsako zaljubiti! Ljudje, ki so ga videli, nimajo besed, da bi mogli dovolj pohvaliti vsebino, igralce, muziko in zabavne dovtipa!

To mora vsako videti in alištati!

Na sporedni je še par dni, ker čaka na ta film Beograd in Sarajevo!

Ljubavni regiment

Dolly Haas in Gustav Fröhlich

Manuskript: Roda Roda in Fritz Grünbaum

Muzika in slagerji: Robert Stols

Predstave ob 4., 8 in 9 1/2 zvečer.

Elitni kino Maticca

Telefon 2124.

Smrt pod vlakom

Št. Vija pri Stični, 9. decembra.

V šentvitskem okolju se je na praznik naglo razširila vest, da je vlak povozil priletnega kajzarja Antona Tomažiča, splošno znanega Lisjakovega Tomačka, ki je doma iz Podboršta pri Dobu. Okrog 9.40 zjutraj se je bil vračal iz Doba od maše domov in moral je pasirati železniško progo pri postaji v Št. Vidu. Baš takrat je privozil tovorni vlak iz Ljubljane, ki ga naglušni in kratkovidni Tomažič ni opazil.

Strahovito razmesarjen je nesrečni Tomaček obležal na prog. Naključje je naneslo, da je bila v bližnji gostilni pri Rudolfnju ponesrečenčeva žena, ki je čula pogovor, da je nekoga povozil vlak. Odsla je na progo in spoznala v ponesrečenou svojega moža. Tomažič je bil star 58 let, reven kajzar, ter se je preživljal s prodajo suhe robe, od česar sta živelata on in žena ter njun 13letni sin. Za nesrečno vdovo so usmiljenjanci in prijatelji zbrali nekaj denarja, da ji pomagajo v prvi sili. Gotovo pa bo železniška uprava poskrbela, da Tomažičeva, ki je brez vsakih sredstev, s svojim otrokom vred ne bo umrla od glada.

Z avtom v most

Tržič, 9. decembra.

Gledalcem, ki so šli na praznik od dobrodnelega koncerta iz meščanske šole, se je nudil na tržiškem mostu odbijajoč primer avtomobilske nesreče. Izvošček Hubert Zupan je šel s svojim avtom na kolo-dvor po čeno. V voz je povabil tudi mizar-skega pomočnika g. Štalca. Veselo je zadržal motor nazaj proti mestu. Snega ni več in na kolesih so izgubile tudi verige. Mokra cesta je poldnevala in postala prav spolzka. Procej oster ovinek na most je povzročil nesrečo. Vozač je izgubil zaradi počede oblast nad volanom in voz se je z vso silo zaletel v ograjo ravno na sredini mostu. Zalet je bil tako močan, da je odletel več centov težak kameniti steber kakor bilka v Bistrico; drugi steber se je premaknil, železna ograja se je razletela, prva vrsta kamnatega mostu v dolžini treh metrov je

na debelo mezijala, prednja os voza se je zlomila, kolesa so se zdrobila, šipe popokale; škoda na vozni se cenja na 10 tisoč dinarjev, na mostu pa 15 tisoč.

Gospa Zupanova se je porezala po obrazu od razbite šipe, da je morala iskati zdravniško pomoč, le šoferju in g. Štalcu pa se čudežno ni zgodilo ničesar. Doživela sta le velik strah. Polomljeni avtomobil so takoj spravili s poti, ljudje pa so vse večer reševali to največjo avtomobilsko nesrečo, ki se je doslej pripetila v Tržiču. Če bi bila mostna ograja le malo slabša, bi bil avto sfrčal v Bistrico in vse bi bilo drobno. Korajža sama za šoferja ne zadošča, biti mora še čut odgovornosti za osebno in javno varnost. Hvalabogtu, da ravno v tistem času ni bilo nikogar na mostu, sicer bi ga bilo ubilo in ob ograji zmečkalo kakor suho hrustko. Krajevna oblastva naj pazi, da bodo avtomobilisti vpoštevali hitrostne predpise!

Kaj in kako kradejo

Ljubljana, 9. decembra.

Policija je sicer v zadnjem času polovila precej potepuhov in tatov, kljub temu se pa tatvine zopet množe. Cela vrsta jih je bila prijavičenih policiji v teku zadnjih 24 ur. Zima je pred durmi!

Pri mesarju Leopoldu Severju v Trnovski ulici 2 se je tat splazil v sobo in mu odnesel vrečko, v kateri sta bili dve srebrni uri, 14 srebrnih kron, 8 goldinarjev in več petkronskih tolarcjev, v skupni vrednosti okrog 800 Din. Trgovca Bernarda Bole je v noči od 6. na 7. t. m. prenočeval v gostišni »Pri sodčku« in sobe ni zaklenil za seboj. Ponoči se je nekdo splazil v spalnico, ukradel zlato zapesneto uro in izpraznil hestico s 300 Din. — Mizar-skemu pomočniku Francu Kožuhu je nekdo v gostilni v Kamniški ulici izmaknil srebrno uro z zlato verzičo v vrednosti 1000 Din. — Pekovski mojster Ivan Piskar je na Dunajski cesti pustil pred pekarijo svoje kolo, ki mu ga je drzen tat hitro odpejal. Kolo znamke »Extra« je vredno 1500 Din. — Zidarski predelavec Jože Vižintin je med sezono prihranil nekaj denarja in ga spravil v kovčeg. Nekdo je to izvohal in mu ukradel 1000 Din. — V Dukinjevi baraki ob Ljubljani je delavcu Stefanu Foterju tat ukradel suknjnj in rjave hlače, oboje vredno 400 Din. — Iz skladišča v Korumovi ulici 7 pa je nekdo hlapcu Francu Vrečku v noči od 7. na 8. t. m. odnesel 350 Din vreden suknjnj.

Šahovski turnir

za prvenstvo univerze

Ljubljana, 9. decembra.

VII. kolo šahovskega turnirja za prvenstvo univerze ni prineslo v stanju po točkah bistvenih sprememb. Prva tri mesta drže še vedno po vrsti Milan Vidmar, Gabrovšek Ludvik in Preinfalk. Vsebovalo pa je to kolo za končni placement zelo važno partijo Gabrovšek Ludvik - Rupnik Zdenko.

Končalo se je VII. kolo z naslednjimi rezultati: Sever je proti Sikoščku izgubil zaradi napačno preračunane kombinacije figuro. Stal pa je že v toliko slabše, da bi drugače izgubil kmeta. Po izgubljeni figuri je partijo takoj predal. Zidan je kot beli otvoril proti Škerlaku z damskim kmetom. Škerlak je podvel zelo nezdravo taktiko napada na kraljevo krilo s samimi kmeti, ne glede na to, da niti svojega kralja ni spravil na varno. Zidan je z enostavnim manovrom izsilil kvaliteto in v končnici partijo z lahkoto dobil. Preinfalk se je izkazal na turnirju za zelo agresivnega igrača. Z nekaj finimi potezami je proti Zupanu kmalu začel pretiti z metnimi grožnjami. Zupan je moral žrtvovati kvaliteto, da se reši mata in je s tem prišel v popolnoma izgubljeno končnico. Cibic je proti Asejevu stal nekoliko boljše. Ker pa ni imel pravega načrta, je pozicijo bolj in bolj slabil in nenadoma je prišel Asejev na površje, ujel je Cibicu damo, kar je zadoštvalo za zmago.

V najvažnejši partiji tega kola, Rupnik Zdenko - Gabrovšek Ludvik, je prvi poskusil braniti kmeta v daminem gambstu. Pri tem je zastal v razvoju, zlasti ker je bila pozicija zelo nemobitna. Razen tega

Živčno bolnih in otožnih nudi mila naravna »Franz Josefovca voda dobro prebavo, jasno glavo in mirno spanje. Po izkušnjah znamenitih zdravnikov za živčne boleznij je uporaba »Franz Josefove grenčice pri težkih obolenjih možganov in hrbtnelega mozga najtopleje priporočati.« »Franz Josefovca voda se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

KOLINSKA VODA
MILO
PUĐER
SHAMPOON
OKUSNE
BOZICNE KASETE

RDEČ ŽIG FARINA

POKLON
NAVDUŠENJA!

mu je Gabrovšek naredil na e-liniji dvojnega kmeta, tako da je imela pozicija nbroj slabih točk. Posledica vsega je bila zmaga Gabrovška.

Vidmar je prelozil partijo s Šorlijem na sredo. Prekinjena je ostala partija Gerželj-Gabrovšek Julij. Partija je bila tik pred prekinitvijo sedaj v rokah enega sedaj zopet v rokah drugega, in to vse zaradi skrajne časovne stiske. Prekinjena pozicija kaže na remis.

Iz prejšnjih kol sta se končali partiji Vidmar - Cibic in Gabrovšek Julij - Zupan z zmago prvooimenovanih, tako da je stanje po VII. kolu naslednje: Vidmar 6 (1), Gabrovšek Ludvik 6, Preinfalk 5 in pol, Krulc 5, Gabrovšek Julij 4 (1), Sikošek 4, Šorli 3 in pol (1), Asejev 3 in pol, Rupnik Zdenko, Gerželj 3 (1), Rupnik Ivo 2 in pol, Cibic, Zidan 2, Sever, Škerlak, Zupan 1.

V petek ob 21. se bo vršil v Narodni kavarni brzoturir 12 udeležencev. Poseben pomen in značaj bo dobil turnir s tem, da se ga bo udeležil dr. Milan Vidmar. Vsakemu bo dal potezo in kmeta naprej, da bo borba vsaj nekoliko izenačena.

Kino Ljubljanski Dvor

Telefon 2730

JOAN CRAWFORD, najlepša žena Amerike v premieri

Pesem hrepenenja

Ob 4., pol 8. in 9. zvečer
Cena 4 in 6 Din.

Lz življenja naše kolonije na Dunaju

Dunaj, 8. decembra.

Na državni praznik je bila dopoldne služba božja najprej v katoliški cerkvi sv. Ane, potem pa v srbski pravoslavni cerkvi v III. okraju, Veithgasse. Poleg uradništva poslanstva se je udeležilo tudi odlično število tu živčih državljanov. Zvečer pa je bila občajna vsakoletna elitna zabava akademskega društva »Sloga« v Kursalonu ob Ringu z jako pestrim umetniškim sporedom in potem živahnim plesom pozno v noč. Udeležba je bila odlična in tudi gnotni uspeh je prav dober.

Miklavžev večer našega Slovenskega krožka je bil preteklo nedeljo v prenovljenih lepih prostorih hotela Fuchs na Mariahilferstrasse. Vse nabito polno. Tudi našega drobiža obeh spolov je bilo lepo število. In prav dobro se je odrezal Miklavž, tako ob dohodu v spremstvu parklja, angelov in hudičev, z umestnim nagovorom in razdeljevanjem daril. Tudi veliki otroci so po večini prišli na svoj račun. Ob šaljivi pošti, polju, plesu v postranski dvorani je le prehitro minila polnočna ura.

Slovenska šola Krožka lepo deluje tudi letos. Poučuje slovenski akademik. Mali in veliki otroci se z veseljem uče jezika svojih staršev. Med njimi je mnogo takih, ki so rojeni na Dunaju, pa tudi s Koroskega jih je precej. Le veselo naprej!

Tamburaški zbor Krožka se prav pridno vadi vsako soboto kar po tri ure. V njem je lepo število nadarjenih začetnikov, ki po malem že lepo začenjajo brenkati. Tamburice so došle od Kovača iz Zagreba. Poučuje pa znani naš strokovnjak g. Klemen Višćević, ki prav gotovo spravi ta naš slovenski tamburaški zbor na višino, da bo v čast ne samo Krožku in Slovencem, marveč vsej jugoslovenski koloniji na Dunaju.

Rojakom, ki kakorkoli prihajajo na Dunaj, sporočamo, da ima Slovenski Krožek svoje sestanke vsako nedeljo zvečer v omejenih svojih prav ličnih prostorih.

Reševanje trboveljskega občinskega gospodarstva

Trbovlje, 9. decembra.

Za občino Trbovlje je bila velika nesreča, da do lani sploh ni imela pravega gospodarskega programa. Potrebe so bile velike, ker se prej vsa leta ni napravilo ničesar. Pejšnji občinski zastop je skušal ugoditi tem potrebam, ni pa pri tem razmišljal o kritiju. Najemal je posojila na visoke obresti, za daljšo dobo let občno obremenil davkoplačevalce in s tem avtomatično povzročal krizo.

Zaradi zadolžitve bo morala občina plačevati dolga leta samo na obrestih 1.023.000 Din. Ako se ne bi bil v zadnjem momentu preprečil dvig že odobrenega petmilijonskega posojila, ki je bilo namenjeno za zgradbo šolskega poslopja v Hrastniku, bi morala občina plačevati skozi 15 let vsako leto 1.500.000 Din samo obresti in te same bi znašale 45 odst. občinskih doklad na vse neposredne davke. Za kritje vsakoletnih rednih potrebščin potrebuje občina 3.225.000 Din ali 99 odst. doklad od neposrednih davkov.

Po nalogu oblastev mora občina čimprej dograditi še šolsko poslopje na Vodah, povečati šolo pri Sv. Katarini, zgraditi šolsko poslopje v Hrastniku in izolirnico v Trbovljah, napraviti vodovod v Hrastniku in Praprotnem, urediti šolske pošiljalnice, regulirati potoka Boben in Trboveljščico, prirediti prostore za sodnijske in politične uradne dneve, popraviti občinska gospodarska poslopja ter izdelati regulacijski načrt za Trbovlje. Za izvršitev vseh teh del bi morala občina ponovno najeti posojila, plačevati ogromne vsote na obrestih in s tem zvišati občinske doklade, katerih davkoplačevalci ne bi mogli zmagovati.

Naravna posledica bi bila, da bi podjetja, ki zaposlujejo delavce, svoje obrate skrenila sledila bi še večja brezposelnost, kmet ne bi mogel prodati svojih pridelkov, obrtniki in trgovci bi bili primorani svoje obrate likvidirati, industrija pa bi forsirala produkcijo v onih občinah, ki bi imele nižje občinske doklade.

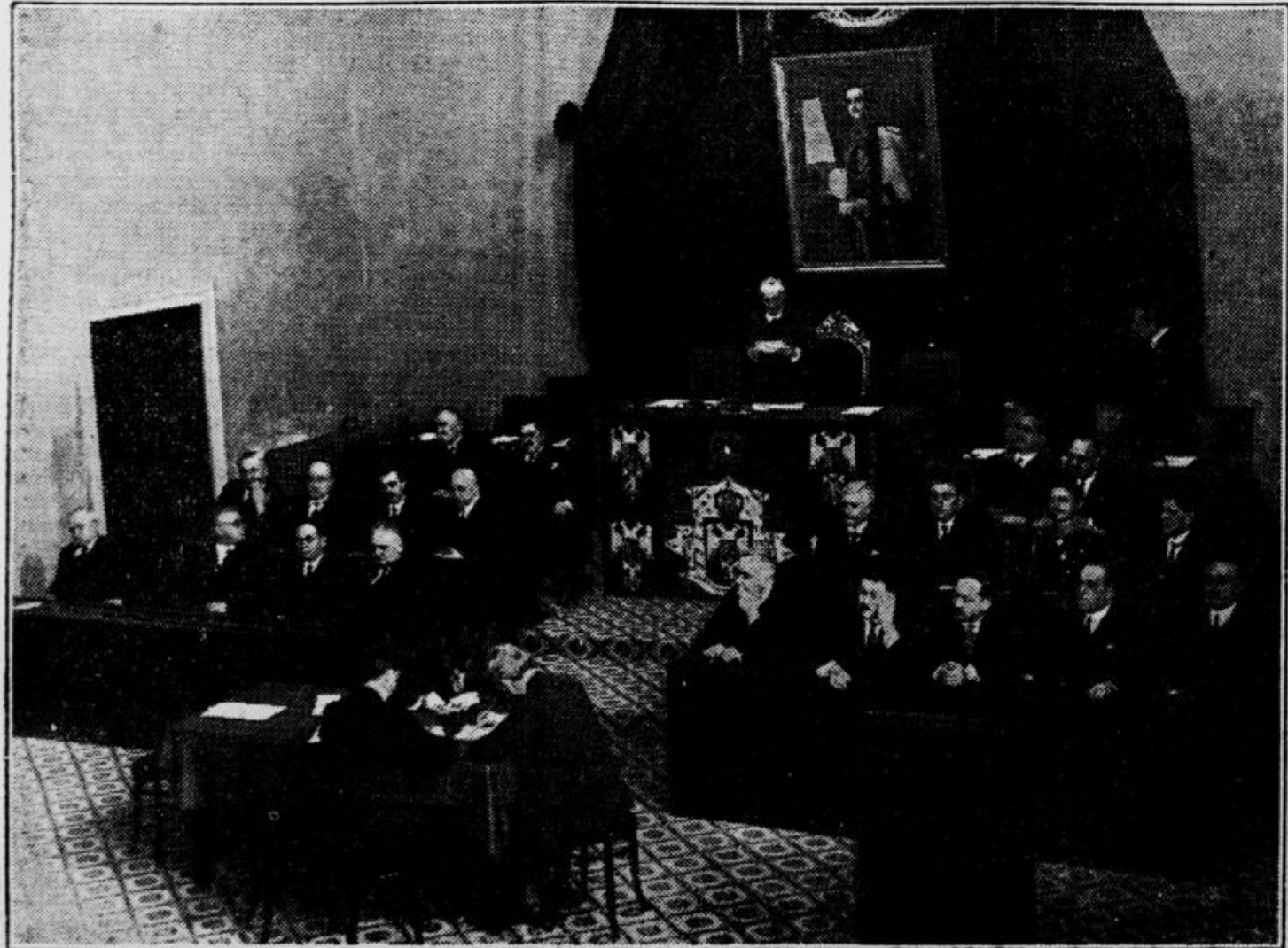
V zadnjem momentu se je ta nesreča

preprečila. Lani je bil občinski odbor reorganiziran in novi odbor je začel temeljito razmišljati, kako preprečiti neizogibno gospodarsko katastrofo. 15. julija 1930 se je sestala gospodarska anketa občinskih odborikov in ugotovila obupno finančno stanje občine. Dolg na porabljenih posojilih je znašal 6.928.680 Din, že odobreno posojilo za šolsko poslopje v Hrastniku 5.000.000 Din, nepopravnih računov pa je bilo za okroglih 400.000 Din, brez proračunskega kritija. Občinski vodovod in kopalnica sta bila brez vode. Istosčasno je nastopila občutna kriza v industriji. Reducirani so bili delavci, ki so se morali izseliti, svoje družine pa so pustili doma v breme občine. Padla je davčna moč občine, znižale so se osnove posrednim in neposrednim davkom, dohodki občine so se skrčili, nastal je v občini velik primanjkljaj, skratka, občinske finance so se nahajale v obupnem stanju, potrebe pa so se še vedno množile.

V takih okoliščinah je prevzel lani vodstvo občine g. ravnatelj Vodušek, občinsko gospodarstvo in finance pa upravni načelnik g. Pavlin, ki se je takoj lotil temeljite reorganizacije vsega občinskega gospodarstva. Izdelal je načrte in poslovnike za vsa, do takrat pasivna občinska podjetja in jih dvignil na visoko aktivno podlago; preprečil je dvig 5 milijonskega posojila in spravil občinske finance v ravnovesje. Posrečilo se mu je, da imajo Trbovlje sedaj zadostno množino pitne vode in z malenkostnimi stroški je dosegel, da je dovolj vode tudi v kopalnici.

G. Pavlin je sestavil občinski delovni program in finančni načrt za dobo 5 let. Po teh smernicah se bo lahko vsako leto investiralo za javne zgradbe 1.350.000 Din, ne da bi bilo potrebno zvišanje doklad in brez uvedbe kakršnihkoli davščin. Dolgovi se bodo redno odplačevali, čez 5 let pa se bodo lahko vse takse in davščine znižale, ker bo takrat vsem glavnim potrebam že zadosteno. O zanimivem programu bomo še izpogovorili.

Otvoritev seja naše nove Narodne skupščine

Starostni predsednik prof. Sinčič čita otvoritveni govor. Sredaj vsi člani ministrskega sveta.

Regid na pomočevilina zasodeno shornica nudi slika slaga in pravega stitstva med poslanci.

Domače vesti

* Božične počitnice na šolah. Ministarstvo prosvete je z odlokom P. br. 55766 z dne 30. novembra odločilo, da trajajo letošnje božične počitnice na vseh osnovnih, meščanskih, srednjih in učiteljskih šolah od 24. decembra do vstetega 10. januarja. Pouk se začne zopet v ponedeljek dne 11. januarja. — Prosvetni oddelek banske uprave v Ljubljani.

* Učiteljsko laškega sreza bo zborovalo v soboto 12. t. m. ob 9. na Zidanem mestu in sreški šolski nadzornik g. Ljudevit Potočnik bo predaval o snovi »Učitelj in njegovo poslanstvo.«

* Belokrajinsko učiteljsko srezo Črnomelj in Metlika bo zborovalo v soboto 12. t. m. ob 11. v Črnomlju. Ker je na dnevnem redu predavanje banovinskega referenta za kmetijsko-nadaljevalno šolstvo, vabi odbor vse učitelje na zborovanje.

* Asanacijska dela v mariborski okolici. Kakor javita »Zdravje«, bo Higijenski zavod v mariborski okolici izvršil asanacijska dela v naslednjih krajih: v Majsperku in Planini bo zgradil vodovoda; v Sodotinih, v Zgornjih Petrovcih, pri Sv. Benediktu in Lormanju pa javne vodnjake. K temu asanacijskim delom bo Higijenski zavod prispeval 174.000 Din.

* Smrt akademskega slikarja Svrakica. V Sarajevu je umrl Todor Svrakić, ki je v zadnjem času bil profesor risanja na sarajevski gimnaziji. Izšolan se je bil v slikarstvu pri Vlahu Bukovcu v Pragi. Zlasti se je odlikoval s svojimi številnimi akvareli bosenskih in južnosrbskih motivov.

* Novi grobovi. V Ptujju je na praznik zjutraj po daljšem bolehanju umrl g. Anton Jurca, komercialni svetnik in veletrgovec, vesplošno znan zaradi svoje podjetnosti in priljubljen zaradi lepega značaja. Ura pogreba bo še pravočasno objavljena. — V Gledališki ulici 2. v Ljubljani je večerj po kratki bolezni umrla gospa Marija Schreyerova, vdova po veleposelstniku. Krsta bo po blagoslovitvi jutri ob 10. sprepeljana na Jesenje, kjer se bo nato ob 15. vršil pogreb iz pokopališke kapelice. — V ljubljanski bolnici je umrla po kratki bolezni gospa Ivana Beličeva. Pogreb bo jutri ob 14. izpred bolniške mrtvaške veže. — Nadalje je v bolnici umrla gospa Frančiška Marjona, katere pogreb bo danes ob 16. na pokopališču v Štepanji naselju. — Pokojnim blag spomin, žalujočim naše iskreno sožalje!

* Poroka. Na Viču se je poročil 8. t. m. g. Stane Lesković, sodniški pripravnik v Počrevcu, z gđc. Vlado Megušarjevo. Naše iskrene čestitke!

* Preloženi sejni. Kvaterni sejem, ki bi se imel vršiti v Skočjanu pri Mokronogu v četrtek 17. t. m., se preloži zaradi rojstnega dne Nj. Vel. kralja na drugi dan, petek 18. t. m.

* Kupuje Ciril Metodove razglednice za božič in novo leto!

* Ze 30 let pogrešajo Karla Boha njegovi sorodniki. Komur je kaj znanega o njem, naj to blagovoli sporočiti njegovemu bratu Vinku Bohu, Ljubljana, Šmartinska cesta 6.

* Popravljamo. V včerajšnjem članku »Petdesetletnica dr. Ivana Lahac« je tiskarski škrat spalil zadnji stavek, ki se prav glasi: »... želimo, da bi še dolgo deloval mladostnik in bodar med nami!« — V poročilu o zborovanju Društva za proučevanje in zatiranje raka (Jutrot 8. t. m.) je bil g. prof. dr. Zalakar pomotoma označen kot univerzitetni profesor, kar s tem popravljamo.

* Z nožem v trebuh. France Bežjak, sin vinitarja iz Gradišča, je pri svojem četku kubil za svojega gospodarja žganjiko. Okoli polnoči je prišlo pred očetovo hišo več pijanih fantov, ki so se med seboj nekaj sprli in napadli Voglarja Jakoba, posestnika v Gradišču. Med prepričanjem je stopil iz hiše Bežjak. Voglar ga je prepričalju, da je on tudi eden izmed napadalcev, sunil z nožem v trebuh. Bežjaka so pripeljali hudo poškodovanega v bolnico v Ptuij.

* Obledela oblake barva v različnih barvah in plisirana JOS. REICH.

* ITO« zobna pasta najboljša. Iz Ljubljane

— S. Gregorčičeva akademija. Emigrantska mladina združena v svojem delavskem prosvetnem podpornem društvu »Taboru« priredi v nedeljo 13. t. m. ob 20. v veliki dvorani »Unionac« ob 25letnici smrti goriškega slavčaka svečano akademijo. Spored: 1.) Zalostinka iz oratorija »Ojlika«, izvaja orkester; 2.) S. Gregorčič, govori; 3.) Nazaj v planinski raz, mešani zbor; 4.) Siromak, recitacija; 5.) Pogled v nedolžno oko, tenor solo; 6.) Dekletova molitev, recitacija; 7.) Ruske narodne pesmi, orkester; 8.) V pepelnici noči, recitacija; 9.) O nevihti, mešani zbor z orkestrom; 10.) Zastali ptič, al solo; 11.) Soči, recitacija s spremljevanjem klavirja; 12.) Srce sirota, tenor solo; 13.) Sam, mešani zbor; 14.) Ruske narodne pesmi, orkester. Sodelujejo g. Valo Bratina, gosp. M. Kogoj, g. Košuta, društveni solisti in mešani zbor pod vodstvom g. Venturinja ter orkester »Sloga« pod vodstvom g. H. Svetela. Vstopnice, sedeži po 25, 20, 15, 8 Din, stojišča 5 Din so v prodaji v unisoni trafiki in v nedeljo ob 15 dalje pri blagajni. Akademija je javna poklonitev spominu pesnika in njen čisti dobiček je namenjen podpori in vzdrževanju prenočišč revnih primorskih beguncev. Vabimo vso našo javnost, da posesti akademiji v čim večjem številu. Začetek točno ob 20.

— Ljubiteljem komorne glasbe. Mnogokrat je čuti tožbo, da se sedanja družba ne bavi doma z glasbeno umetnostjo več v tolik meri, kakor se je to godilo nekoč in da zato trpi zanimanje za lepo umetnost splošno. Da bi to prevažno vprašanje poživilo, je sklenilo Narodno železničarsko glasbeno društvo »Sloga« povabiti ljubljanske ljubitelje komorne glasbe, da pokazuje v krogu širše družbe, kaj in kako muzicirajo doma. Po prihajih bi se vršili takih družabnih večerj v »Sloginici« mail glasbeni dvorani večkrat. Ti večerji bi ne imeli namena tvoriti koncerte, temveč združiti na prijetne domače komorne večere malo večjo družbo, kakor se shaja običajno na zasebnih domovih. Ljubiteljski dueti, tria, kvarteti ali tudi posamezni instrumentalisti, ali pevec naj bi družili, ki bi se zanimala za take domače večere zavirali ali zapeli to, kar sicer svirajo doma in prav tako kakor doma, brez posebnih vaj in strahu pred kritiko. Ti večerji bi mogli zelo pozitivno zanimanje za domačo glasbo in okrepiti navdušenje za komorno glasbo. Zato »Sloga« prosi, da se ljubitelji glasbovilo odzvali temu vabilu in naznaju odboru na naslov: Nar. žel. glasb. društvo »Sloga«, Ljubljanski Dvor, kako komorno obliko goje in da so pripravljeni udeležiti se takega ljubiteljskega večera.

— Pomožna akcija je organizirala na raznih krajih mesta zbiralnice darov, kjer bodo stranke lahko brez večjega truda in zamude časa oddajale svoje darove v denarju, obleki, perilu, obutvi, živilih itd. Zbiralnice darov so organizirane v vseh mestnih osnovnih šolah, kjer zbirajo proti potrdili darila hišniki, nadalje na vseh glavnih mitnicah in poleg teh še v mestnem socialnem političnem uradu, soba št. 42, v mestnem domu, Gasliški urad, na mestni klavnici pri hišniku, v Mladiki; na Bleiweisovi cesti in v otroškem vrtcu v Cerkveni ulici. Vsaka zbiralnica darov ima na vidnem kraju nabiti plakat: »Zbiralnice darov za pomožno akcijo«. Darujte za potrebne denar, obleke, obutve, razno blago, živila itd. Odbor pomožne akcije.

— Predstava v korist igralcev. V soboto se poje v operi priljubljena opereta »Maskota« v deloma novi zasedbi. Režiser g. Bretko Kreft je opereto prečrčil in poživil deljanje s novimi vloki. Predstava je v korist Udruženja gledaliških igralcev. Predprodaja vstopnic v operni blagajni.

— Alpinistični film Durmitor. Danes ob pol 14 uri se bo vršila v kinu »Ljubljanski dvor« dijaška predstava. Opozorjamo šolska vodstva, naj ne zamude te prilike in opozore djaštvo na ogled tega filma, ki prikazuje krato neopozabnih črno-gorskih in herojskih gora in zanimivosti iz življenja tamošnjega prebivalstva.

— Preporodni bodo v sredo 16. t. m. ob 20. proslavili kraljev rojstni dan z akademijo pod pokroviteljstvom direktorja Juga in častnega damaškega komiteja v dvorani Trgoveškega doma. Upamo, da bo občinstvo cenilo delo našega djaštva in prireditve poselit polnočevilno.

— Članstvo Sokola L., ki še ni poravnalo družbenih obveznosti za tekoče leto, naj to brezpogojno stori do 15. t. m.

— VI. delavski prosvetni večer bo v soboto ob 20. v dvorani hotela »Union« pri pogrnjenih mizah. Mišljen je kot komerz »Svobode« ob priliki kongresa tega delavskega kulturnega društva, ki se bo vršil v nedeljo. Delegati »Svobode« iz vse Jugoslavije prispejo na ta kongres. Spored prosvetnega večera all komerza je bogat in lep. Delavska godba »Zarja« pod vodstvom kapelnika Fr. Dolinarja bo zaljala Jaklovo koračnico Zagreb-Beograd-Ljubljana; Georg: Zlate sanje, duet in dr. Dolinar-Bernard; Venček slovenskih narodnih pesmi: »V zarji jutranje«. Solonski orkester »Zarja« zaigra pod vodstvom kapelnika Viktorja Vrtčanika; Kelerjevo uverturo in Mozartovo »Turško koračnico«. Moški zbor pod vodstvom pevovodje prof. Repovža zapoje več jugoslovenskih narodnih pesmi. Govorniški zbor šišenske »Svobode« recitira Zupancičevo »Zeljarsko« in »Kovaška«. Solisti: koncertna pevka Zlatka Vukova, konservatorist Drago Zagar in Slavonovec zapoje več izbranih solosepov. Raubar Darin igra klarinet-solo Baermanovo »Variacijo«, flautist Viktor Čampa pa koncertno fantazijo iz opere »Lohengrin«. Kvartet rogov (Lukas, Hafner, Arko in Brdnik) zaigra Wagnerjev »Zbor romarjev« iz opere »Tanhäuser«, Härtlovo »Podkornice« in Webrov Lovski zbor iz opere »Čarostrelec«. Take prireditve ljubljanske delavstvo doslej še ni imelo.

— Jugoslovensko kemijsko društvo, odsek za predavanja, naznanja, da bo predaval jutri, v petek g. Inž. Teodor Somoški o temi: »Sirovine za fabricacijo filna vrst papirja in njih fiziko-kemijsko obrnjenje tpkom predelave.« Predavanje se bo vršilo v kmetični predavalnici realke, Vegova ulica 4, začetek ob 18. dostopno vsakomur.

— Udruženje jugoslovenskih inženjerjev in arhitektov sekcija Ljubljana vabi na predavanje, ki se bo vršilo jutri, v petek ob 20. v družabnem lokalu v »Kazini« (Kongresni trg 1-II). Predaval bo g. Inž. Josip Pavlin o temi: »Določbe novega obrnjenega zakona glede poslov pooblaščenih inženjerjev in arhitektov«. Vabljenost članstvo, in vsi, ki se zanimajo za aktualni predmet.

— Pevsko društvo Krakovo-Trnovo. Redna vaja drevi ob 20. Po vaji članski sestanek. Vsi in točno!

— Ženski Pokret bo imel drevi ob 18. sestanek v društveni sobi.

— Kolo jugoslovenskih sester prosi svoje članice da se gotovo udeležijo pogreba svoje doigoljetne članice gđc. Marije Fortuna ki bo danes ob pol 15. iz Gradišča št. 15.

— JNAD Jadran. Jutri, v petek, se bo vršilo ob 20. drugi članski sestanek. Ker bodo nadaljevali razpravljanje o načinu vsega našega delovanja, je udeležba za vse člane obvezna.

— Drevi bo v Trgovskem domu redna Jadranova plesna vaja. Vodil pesnik mojster g. Jenko. Igra Odeon jazz. Začetek točno ob 20. Vljudno vabljeni.

— Društvo slušatelj inženjerstva kemije bo priredilo v četrtek 10. t. m. ob 21. brucovski krst s plesom v dvorani Delavske zbornice. Igra Cvirnov jazz. Vstop proti vabilu Reklamacije na Društvo slušatelj inženjerstva kemije, univerza.

— Drevi nadaljevalni plesni tečaj Jenkove sole v Kazini ob 20. Pouk »Rumbac«.

— Miklavž vabi sto največjih otrok izpod osmega leta starosti v slaščičarno Novotny na Gosposvetski cesti 2. Tam bo v nedeljo 13. t. m. dopoldne med 9. in 11. uro dopoldne osebno in brezplačno delili sladke darove.

— Društvo brivskih, frizerskih pomočnikov (pomočnik) ima članski sestanek drevi ob 20. v Delavski zbornici, Miklošičeva cesta Udeležba obvezna za vse. Odbor.

— Zatekel se je v ljubljanski okolici večji pes, bele, dolge, volnene dlake. Ker je za naše kraje izredne pasme, ga bo lahko ugotoviti. Sliši na ime Tedi. Kdor bi vedel, kje se nahaja, naj sporoči proti nagradi oglašnemu oddelku »Jutrac« v Ljubljani!

— Sam se je javil. Na poljeju je prišel v terek zjutraj brezposelni Valentin Lotrič rojen 1905. Ko je prosil naj ga retirajo, so pogledali v protokole in ugotovili, da je Lotrič res zasledovan. Fant je bil namreč zaradi tihotapstva obsojen na leto dni zapora, pa kazni ni nastopil. Priporočeval je tudi, da je delal po raznih rudnikih v Srbiji in v Vojvodini in da se je povsod izdajal za delava Franca Umeka, na katerega ime je tudi imel sestavljene listine. Policija je Tinčeka, ki ima precej pisano karijero za seboj, izročila sodišču. Fant je bil kar zadovoljen, da bo na zimo vsaj brez skrbi.

— Priznanje domači industriji. Na VI. mednarodnem sejmu v Solunu je bila odklikovana z zlato kolajno kartonažna tornica Benčina in drug.

— Izredna seja Sokola Matice bo drevi ob 20. v Narodnem domu.

— Ljudska univerza. V petek bo predaval bivši univerzitetni profesor v Irkutsku dr. Halm o sedanjem življenju v Rusiji. Predavanje bo nudilo jasno sliko dežele velikih socialnih poskusov in ga bodo ponazorovale sklopične slike.

— Ljudska univerza v Studeneh. Drevi ob 19. bo predaval g. prof. Baš o Mariboru pred 100 leti.

— Iz gledališča. Premijera »Zenitve« bo v nedeljo ob 20. Gobjalva komedija »Zenitve« je nad vse zabavna in preple-

Noblesse
JUVAN
LAVNIKAR

LJUBLJANA - PALAČA VIKTORIA

TO JE ZNAMKA OBLE-
KE TISTI DAM IN
GOSPODOV, KI SO
ZGLEDED ELEGANTNI
OB NEPRETRIRNIH IZDATKIH

— Jugoslovensko kemijsko društvo, odsek za predavanja, naznanja, da bo predaval jutri, v petek g. Inž. Teodor Somoški o temi: »Sirovine za fabricacijo filna vrst papirja in njih fiziko-kemijsko obrnjenje tpkom predelave.« Predavanje se bo vršilo v kmetični predavalnici realke, Vegova ulica 4, začetek ob 18. dostopno vsakomur.

— Udruženje jugoslovenskih inženjerjev in arhitektov sekcija Ljubljana vabi na predavanje, ki se bo vršilo jutri, v petek ob 20. v družabnem lokalu v »Kazini« (Kongresni trg 1-II). Predaval bo g. Inž. Josip Pavlin o temi: »Določbe novega obrnjenega zakona glede poslov pooblaščenih inženjerjev in arhitektov«. Vabljenost članstvo, in vsi, ki se zanimajo za aktualni predmet.

— Pevsko društvo Krakovo-Trnovo. Redna vaja drevi ob 20. Po vaji članski sestanek. Vsi in točno!

— Ženski Pokret bo imel drevi ob 18. sestanek v društveni sobi.

— Kolo jugoslovenskih sester prosi svoje članice da se gotovo udeležijo pogreba svoje doigoljetne članice gđc. Marije Fortuna ki bo danes ob pol 15. iz Gradišča št. 15.

— JNAD Jadran. Jutri, v petek, se bo vršilo ob 20. drugi članski sestanek. Ker bodo nadaljevali razpravljanje o načinu vsega našega delovanja, je udeležba za vse člane obvezna.

— Drevi bo v Trgovskem domu redna Jadranova plesna vaja. Vodil pesnik mojster g. Jenko. Igra Odeon jazz. Začetek točno ob 20. Vljudno vabljeni.

— Društvo slušatelj inženjerstva kemije bo priredilo v četrtek 10. t. m. ob 21. brucovski krst s plesom v dvorani Delavske zbornice. Igra Cvirnov jazz. Vstop proti vabilu Reklamacije na Društvo slušatelj inženjerstva kemije, univerza.

— Drevi nadaljevalni plesni tečaj Jenkove sole v Kazini ob 20. Pouk »Rumbac«.

— Miklavž vabi sto največjih otrok izpod osmega leta starosti v slaščičarno Novotny na Gosposvetski cesti 2. Tam bo v nedeljo 13. t. m. dopoldne med 9. in 11. uro dopoldne osebno in brezplačno delili sladke darove.

— Društvo brivskih, frizerskih pomočnikov (pomočnik) ima članski sestanek drevi ob 20. v Delavski zbornici, Miklošičeva cesta Udeležba obvezna za vse. Odbor.

— Zatekel se je v ljubljanski okolici večji pes, bele, dolge, volnene dlake. Ker je za naše kraje izredne pasme, ga bo lahko ugotoviti. Sliši na ime Tedi. Kdor bi vedel, kje se nahaja, naj sporoči proti nagradi oglašnemu oddelku »Jutrac« v Ljubljani!

— Sam se je javil. Na poljeju je prišel v terek zjutraj brezposelni Valentin Lotrič rojen 1905. Ko je prosil naj ga retirajo, so pogledali v protokole in ugotovili, da je Lotrič res zasledovan. Fant je bil namreč zaradi tihotapstva obsojen na leto dni zapora, pa kazni ni nastopil. Priporočeval je tudi, da je delal po raznih rudnikih v Srbiji in v Vojvodini in da se je povsod izdajal za delava Franca Umeka, na katerega ime je tudi imel sestavljene listine. Policija je Tinčeka, ki ima precej pisano karijero za seboj, izročila sodišču. Fant je bil kar zadovoljen, da bo na zimo vsaj brez skrbi.

— Priznanje domači industriji. Na VI. mednarodnem sejmu v Solunu je bila odklikovana z zlato kolajno kartonažna tornica Benčina in drug.

— Izredna seja Sokola Matice bo drevi ob 20. v Narodnem domu.

— Ljudska univerza. V petek bo predaval bivši univerzitetni profesor v Irkutsku dr. Halm o sedanjem življenju v Rusiji. Predavanje bo nudilo jasno sliko dežele velikih socialnih poskusov in ga bodo ponazorovale sklopične slike.

— Ljudska univerza v Studeneh. Drevi ob 19. bo predaval g. prof. Baš o Mariboru pred 100 leti.

— Iz gledališča. Premijera »Zenitve« bo v nedeljo ob 20. Gobjalva komedija »Zenitve« je nad vse zabavna in preple-

ČAS BILANC JE ČAS REORGANIZACIJ KNJIGOVODSTVA

Izboljšajte zastarela, nepraktična in nepregledna knjigovodstva. Uvedite najpreglednejše, moderno in res praktično knjigovodstvo kartotečnega sistema »AGRIPPA«, ki nudi vse prednosti pred sistemi kartotek s prostimi listi.

Velika pridobitev na času in prostoru. Zahtevajte pojasnila in vpogleda od zastopstva za Jugoslavijo tvrčke M. TICAR, Ljubljana. 15315

na z nenavadno satiričnimi dogodki. Pisatelj sam je naziva docela neverjeten dogodek. Režija je v rokah Tomažiča. Za 13. obletnico Cankarjeve smrti vpriporijo drevi ob 20. njegovo močno dramo »Kralj na Betajnovci«.

— Vstopnice za nedeljski mladinski koncert se dobe ob danes naprej v papirnici ge. Zlate Brišnikove. Nakup topla priporočamo!

— Prihodnja seja mariborskega zimsko-sportnega pdsaveza bo danes ob 20. uri v Aljaževi sobi hotela »Oreol. Na seji važen razgovor zaradi skakalnice in tekme za državno prvenstvo.

— Ceneno meso. Danes ob 8. dalje se bo prodajalo na stojnici za oporečno meso pri mestni klavnici 250 kg govedine po 5 Din.

— Iz bioskopa. Grajski kino: še danes neprekinio zadnjokrat opereta »Viktorkija in njen huzare«. — Union kino: do vključno petka drama iz cirkuškega življenja »Salto mortale«.

— Riziko dela. Včeraj so pripeljali v mariborsko bolnišnico dva ponesrečena. V Cirilovi tiskarni je stroj zmečkal in odrezal levico v zaplestju 33letnemu strojnemu mojstru Ernestu Franklu. V ruski tovarni karbida pa bi bil kmalu zgorel 43letni delavec Jurij Haložan iz Smolnika. Pri razkladanju tekočega karbida se je vozček po nesreči prekucnil in tekoči karbid je brizgal na delavca, na katerem se je v hipu vžgala obleka, da je bil ves v plamenih. Z naporom so delavci rešili svojega tovariša gotove smrti. Poklicali so takoj reševalni avto, ki je delavca močno opečene prepeljal v Maribor.

— Ustreljen tihotapec. Včeraj okrog 2. zjutraj je ustrelila patrolja obmejne čete iz občine Gradišče pri Selnici ob Muri v bližini Treh ribnikov tihotapca, ki je obležal na mestu mrtev. Imena dosedaj še niso mogli ugotoviti.

— Na poljeju je bilo včeraj zelo živahno. Cela vrsta razgrajevcev je čakala, da prejme zasluženo kazen. Prav kilo sta se držala Mielica in Terezinka, kar nobena ni hotela prevzeti krivde, da sta izmaknili kavalarju listnico. Nemo pa je strmel v tla 40letni Josip B., ki so ga prignali iz Avstrije, ker je ukradel v oktobru neke mu hlapcu 4600 Din.

— Ustreljen tihotapec. Včeraj okrog 2. zjutraj je ustrelila patrolja obmejne čete iz občine Gradišče pri Selnici ob Muri v bližini Treh ribnikov tihotapca, ki je obležal na mestu mrtev. Imena dosedaj še niso mogli ugotoviti.

— Na poljeju je bilo včeraj zelo živahno. Cela vrsta razgrajevcev je čakala, da prejme zasluženo kazen. Prav kilo sta se držala Mielica in Terezinka, kar nobena ni hotela prevzeti krivde, da sta izmaknili kavalarju listnico. Nemo pa je strmel v tla 40letni Josip B., ki so ga prignali iz Avstrije, ker je ukradel v oktobru neke mu hlapcu 4600 Din.

Iz Kranja
Medicinci iz Ljubljane
vabijo na

IX. ELITNI PLES

ki ga prirede 12. t. m. v Narodnem domu v Kranju. Čisti dobiček je namenjen strokovni knjižnici. Vstop le proti vabilu; reklamacije se sprejemajo pri vratarju na univerzi in pri blagajni na dan prireditve. 15295

Iz Novega mesta
— V Novo mesto je došel grafolog Karmah.

Iz življenja na deželi

BOHINJSKA BISTRICA je proslavila praznik uedinjenja prav dostojno. Ze pri svečanem cerkvenem opravilu je bilo mnogo ljudstva. Centrum proslave pa je bil seveda v Sokolskem domu. Tam se je vršila dopoldne šolska proslava. Naši malčki so na novem gledališkem odru tudi vpriporili dnevu primeren igrokaz. Gledalce je zlasti očaral ljubki nastop deklic s petjem in rajalnimi vajami. Vsa čast organizatorjem, našemu učitelju. Glavna proslava pa se je vršila zvečer v Sokolskem domu ob natrani dvorani. Društveni prosvetar br. Požar je v slavnostnem govoru pojasnil pomen 1. decembra. Po zaobljubi novega članstva in po odsvirvanju državne himne se je vršila telovadna akademija, ki je izvrstno espela. Vmes je sviral društveni tamburaški in pel pevski zbor. Največ zaslug za lepo uspelo proslavo imajo prosvetar br. Požar, načelnica Kutinova in načelnik br. Novšak. Društvo je v zadnjem letu napravilo velik korak naprej. Izpopolnilo je letno teledašče s tem, da je postavilo ob vodi novo belonsko škarko in tako pridobilo na prostoru. Dalje si je z ogromnimi stroški zgradilo nov gledališki oder. Kulise, zastor in ozadje so res umetniško delo domačina akadem. slikarja Hodnika. V teku so že priprave za prvi nastop igralcev.

MOJSTRANA. V nedeljo 13. t. m. vpripori tukajšnji Sokol veseloigro »Deviški venec« v režiji br. Serajnika. Začetek ob 20. predprodaja vstopnic pri br. Tolarju. Med odmorji bo igral sokolski orkester. — Opozorjamo občinstvo, da si pravočasno preskrbi vstopnice.

SODRAŽICA. Sokol je priredil 5. t. m. Miklavžev večer, ob kateri priliki je bila obdarovana deca. Zvečer je obdaroval Miklavž tudi odrasle. — Higijenski zavod priredi v sokolski dvorani razstavo od 13. do vstetega 20. t. m., na kar opozorjamo občinstvo.

VELIKE POLJANE. Tudi v naši gorski vasej smo svečano praznovali praznik uedinjenja. Po slavnostni maši se je vršila v šoli svečanost, ob kateri priliki je imel nagovor g. župan. Poleg šolske mladine so se udeležili slovesnosti predstavniki občine in članstvo sokolske čete. Po prečitanih poslanice so se vršile razne deklaracije, katere je pripravila šolska uprava ljiica. Popoldne se je v prostorih br. Pivke v Ortnoku vršila zaobljuba vsega članstva. Br. starosta matičnega društva je imel govor o 1. decembru in nagovor na članstvo, a moški zbor je za apel več pesmi.

PONIKVE OB JUZ. 2EL. Praznik uedinjenja je naše sokolsko društvo proslavilo v tukajšnji šoli. Pester in bogat spored je izredno ugatal mnogostevilnim zbranim domačincem Velik je bil vsis sokolske zaobljube članstva. Živahno odobravanje pa je zlasti izzval strumni nastop sokolskih malčkov s prostimi vajami ob spremljevanju tamburaškega zbora. Moški zbor je pod vodstvom g. Lipovška izborni zapel nekaj narodnih pesmi.

Na robu Sahare

— Ljubiteljem komorne glasbe. Mnogokrat je čuti tožbo, da se sedanja družba ne bavi doma z glasbeno umetnostjo več v tolik meri, kakor se je to godilo nekoč in da zato trpi zanimanje za lepo umetnost splošno. Da bi to prevažno vprašanje poživilo, je sklenilo Narodno železničarsko glasbeno društvo »Sloga« povabiti ljubljanske ljubitelje komorne glasbe, da pokazuje v krogu širše družbe, kaj in kako muzicirajo doma. Po prihajih bi se vršili takih družabnih večerj v »Sloginici« mail glasbeni dvorani večkrat. Ti večerji bi ne imeli namena tvoriti koncerte, temveč združiti na prijetne domače komorne večere malo večjo družbo, kakor se shaja običajno na zasebnih domovih. Ljubiteljski dueti, tria, kvarteti ali tudi posamezni instrumentalisti, ali pevec naj bi družili, ki bi se zanimala za take domače večere zavirali ali zapeli to, kar sicer svirajo doma in prav tako kakor doma, brez posebnih vaj in strahu pred kritiko. Ti večerji bi mogli zelo pozitivno zanimanje za domačo glasbo in okrepiti navdušenje za komorno glasbo. Zato »Sloga« prosi, da se ljubitelji glasbovilo odzvali temu vabilu in naznaju odboru na naslov: Nar. žel. glasb. društvo »Sloga«, Ljubljanski Dvor, kako komorno obliko goje in da so pripravljeni udeležiti se takega ljubiteljskega večera.

— Pomožna akcija je organizirala na raznih krajih mesta zbiralnice darov, kjer bodo stranke lahko brez večjega truda in zamude časa oddajale svoje darove v denarju, obleki, perilu, obutvi, živilih itd. Zbiralnice darov so organizirane v vseh mestnih osnovnih šolah, kjer zbirajo proti potrdili darila hišniki, nadalje na vseh glavnih mitnicah in poleg teh še v mestnem socialnem političnem uradu, soba št. 42, v mestnem domu, Gasliški urad, na mestni klavnici pri hišniku, v Mladiki; na Bleiweisovi cesti in v otroškem vrtcu v Cerkveni ulici. Vsaka zbiralnica darov ima na vidnem kraju nabiti plakat: »Zbiralnice darov za pomožno akcijo«. Darujte za potrebne denar, obleke, obutve, razno blago, živila itd. Odbor pomožne akcije.

— Predstava v korist igralcev. V soboto se poje v operi priljubljena opereta »Maskota« v deloma novi zasedbi. Režiser g. Bretko Kreft je opereto prečrčil in poživil deljanje s novimi vloki. Predstava je v korist Udruženja gledaliških igralcev. Predprodaja vstopnic v operni blagajni.

— Alpinistični film Durmitor. Danes ob pol 14 uri se bo vršila v kinu »Ljubljanski dvor« dijaška predstava. Opozorjamo šolska vodstva, naj ne zamude te prilike in opozore djaštvo

eti polovične cene, da se prijavi najkasneje do 17. t. m. Prijave se sprejemajo v trgovinah Kanc, Zidovska ulica in Gorec, Dunajska cesta ter v kavarni Evropa. Prijavi naj potrebno priložiti vozne. Zunanji reflektanti naj se prijavi pisмено na naslov SK Ilirija, kavarna Evropa, Ljubljana.

Mariborski smučarski klub priredi za začetnike in izvečbanice pri Pohorskem domu dva smučarska tečaja, in sicer bo prvi tečaj od 25. decembra do 1. januarja 1932, drugi pa od 1. do 7. januarja 1932. Razen tega priredi še dva tečaja pri Sv. Lovrencu na Pohorju od 10. do 24. januarja 1932. Vsak tečaj traja aedem ni, ter se vsi pouk ločeno za izvečbanice in začetnike po Biligerjevi metodi pod vodstvom strokovnega učitelja Viška Fostneriča. V Pohorskem domu bo poskrbljeno za izborno prehrano in udobna prenočišča. Sobe bodo ves dan zakurjene. Na razpolago so tudi kopalnice s toplo in hladno vodo. Vse informacije daje in sprejema prijave Mariborski smučarski klub, Stojec, Jurčičeva ulica 8.

Smučarska tekma priredi Mariborski smučarski klub 17. januarja 1932 pri Ruški koči. Tekmo za Meinel in Heroldov prehodni pokal na 50 km dolgi prog; pa priredi 24. januarja 1932. Tekme se bodo udeležili naši najboljši smučarji; pričakujejo tudi večje število inozemskih smučarjev in bo navedena tekma brezdomno najzanimivejša v letošnjem sešonu.

Sportno društvo Vrhnika je priredilo cross country, ki se ga je udeležilo 10 smučarjev iz Borovnice, Ljubljane in Vrhnik.

Smučarji iz Borovnice so pokazali res lepo zanimanje za te vrste sport, za kar jim gre vse priznanje. Domačini so se tudi v najlepšem številu odzvali. Proga, dolga 6,5 km, je bila mestoma zelo težavna. Vsi tekmovalci so prispeali na cilj v dobrem času in popolnoma čili. Prvi je bil Mhalek v času 34 minut 30 sekund, 2. Prelog Franci v 34.33, 3. Oblak Ignac 35.10, vsi iz Vrhnik, 4. Švigelj Milan 36.05, 5. Kržan Edvard 37 iz Ljubljane, 6. Kek Zdravko 39.39. Pet jih je prejel prav lepa darila, ki so jih darovali vrhniški izdelovalci smučk g. Jože Grom, Andrej Casarman, Iv. Krašovec in Franc Fajdiga. Tekma je pokazala, da raste zanimanje za smučarski sport tudi na deželi. Predsedniku kluba g. Gromu Jožetu in tajniku g. Revnu Petru, S'anetu Francu in Šviglju gre vse priznanje za uspešno vodstvo tekme. Na sestanku se je sklenilo ustanoviti smučarsko sekcijo, prvi tečaji bodo po Božiču.

SK Ilirija. Od danes dalje se vrše treningi hazenske sekcije vsak ponedeljek in četrtrek. Nogometna sekcija I. skupina ima treninge odsvle v petek, II. skupina pa odsvle sredo in soboto. Hazenska sekcija ima svoj trening po novi razdelitvi danes od 18 dalje.

SK Ilirija (table-tenis). Sekcijsko naletstvo ima danes ob pol 21. sejo v posebni sobi kavarne Emone. Vabilo se tudi ostali starejši člani sekcije. — Tehnični referent.

TSK Slovan (zimskosportna sekcija). Danes ob 20. redna seja in sestanek članov. Vsak naj prinese seboj svojo sliko.

Pravilanje o specialnih vprašanjih. Ze pri prvem zasadanju pred 4 meseci so bili pripravljeni k posvetovanju zastopniki Nizozemske, Švice in Švedske. Na seji v terek pa so bili za sedanje zasadanje kooptirani Švicar Bindshedler, Nizozemec Coljin, Šved Rintbech in Jugosloven dr. Gjorgje Gjurić. Kooptiranje Jugoslovenskega strokovnjaka je bilo že pred zasadanjem predvideno, in sicer za vprašanja vzhodnoevropskih držav. Kakor poročajo iz Basia se je prvotno nemški delegat Melchior protiv kooptiranja dr. Gjurića, vendar je francoski delegat Rist poudaril, da bi z odklonitvijo Jugoslovenskega delegata odbor pokazal nekako pristranost.

Hranilne vloge pri Poštni hranilnici se zopet normalno dvigajo. Kakor znano je mesečni prirastek vlog na hranilne knjižice pri Poštni hranilnici v septembru zaradi denarne krize padel na 2.3 milijona Din, dočim je prej znašal okrog 10 milijona Din mesečno. Toda že v oktobru je znašal prirastek zopet 8.2 milijona Din, v novembru pa so se vloge na knjižice nadalje povečale za 7.2 milijonov Din in so ob koncu meseca dosegle 3139 milijona Din. Številno vlagateljev se je nadalje povečalo za 2395 na 174.539.

Beogradska občina se pogaja za posojilo. Kakor poročajo beogradski »Trgovinski glasnik« iz Pariza, je beogradska občina stopila v pogajanja z neko ameriško finančno skupino zaradi vzgraditve savskega in dunavskega pristanišča. Zdi se, da je ta skupina tudi pripravljena s posebnim posojilom omogočiti konverzijo občinskega dolga.

Bozre

9. decembra

Na ljubljanski bozri sta se danes devizi Trst in Amsterdam po zadnji oslabitvi zopet okrepili, dočim je Newyork popuščal. Tudi devizi London in Pariz sta nekoliko popustili.

Na zagrebškem efektnem tržišču je vojna škoda nekoliko nazadovala in je bila zaključena za kaso po 264 in za december po 266. Tudi dolarski papirji so popustili in je prišlo do zaključev v 8 odst. Blairovem posojilu po 52 in v 7 odst. Blairovem posojilu po 52. Promet je bil še v 6 odst. begluških obveznicah po 43.

Devize

Ljubljana, Amsterdam 2277.49 — 2264.33, Bruselj 784.96 — 787.32, Curih 1097.85 do 1101.15, London 180.08 — 187.58, New York 5622.90 — 5639.80, Pariz 221.10 — 221.76, Praga 167.42 — 167.92, Trst 285.34 — 291.34, Zagreb, Amsterdam 2277.49 — 2264.33, Berlin 1313.50 — 1326.50, Bruselj 784.96 do 787.32, London 180.08 — 187.58, Milan 285.34 do 291.34, Newyork ček 5622.30 — 5639.30, Newyork kabel 5644.30 — 5661.30, Pariz 221.10 — 221.76, Praga 167.42 — 167.92, Curih 1097.85 — 1101.25.

Curih, Beograd 9.08, Pariz 20.14, London 16.725, Newyork 514.25, Bruselj 71.40, Milan 26.20, Madrid 42.30, Amsterdam 207.35, Berlin 120, Stockholm 92.50, Oslo 91.70, Kopenhavn 92.80, Sofija 8.73, Praga 15.25, Varšava 57.65, Bukarešta 3.05.

Elekti

Zagreb, Državne vrednote: Vojna škoda aranzirana in kasa 265 — 266, za december 266 — 267, 7% investicijske 67 bl, 4% agrarne 32 bl, 8% Blair 61 — 62, 7% Blair 50 — 52, 7% Drž. hipotek, banka 58 — 62, 6% begluške obveznice 42.50 — 43, tobačne srečke 14 — 20.

Beograd, Vojna škoda 266, 265 zaklj, 7% investicijske 64 bl, 4% agrarne 33 bl, 4% begluške 43.75, 43.50, 43.25, 43.25 zaklj, 7% Blair 52 bl, Narodna banka 4950 do 5000.

Blagovna tržišča

LES

+ Ljubljanska bozra (9. t. m.) Tendena za les še vedno slaba. Zaključeni so bili 4 vagoni smrekovih desk. Popravljanje je za 1 vagon mesecna (50% v debelini 48 in 50% v debelini 58 mm, I, II, paralelno rezanega ali malo koničnega), za hrastovino (rezano na živ rob) (100 m³ 45 x 46 cm, 4 m; 100 m³ 45 x 45, 1,30 m; 500 komadov 13 x 14 cm, 1,70 m in 500 komadov 19 x 20 cm, 1,70 m), za parjeno bukovino (obrobjeno, paralelno, ostrorobo, očeljeno, v predpisanih dimenzijah), za parjeno bukovino (I, II, III, 60, 70, 80 mm, od 2 m navzgor, do 15% 1—1,90 m, od 14 cm širine navzgor, medija 20 cm), za parjeno bukovino (ca. 20 m³ 27 mm, obrobjeno, II, courcons, od 1—1,90 m), za naravno bukovino (1 vagon, 58 mm, obrobjeno, III, od 1 m dolžine navzgor, od 14 cm širine navzgor) in za 25 m³ naravne bukovine (obrobjeno, 27—80 mm, nekaj tudi 90—100 mm, od 2 m navzgor, od 14 cm navzgor, I, II, III).

ZITO

Chicago, 9. decembra. Začetni tečaj: Pšenica: za december 54, za marec 55, za maj 56.875, za julij 54.25; koruza: za december 35.875, za marec 39.125, za maj 41, za julij 42.625; rž: za december 39.875, za marec 43.125, za maj 45, za julij 44.875; oves: za maj 26.625.

Winnipeg, 9. decembra. Začetni tečaj: Pšenica: za december 58.875, za marec 62.875, za maj 63.625.

+ Novosadska blagovna bozra (9. t. m.) Tendena mirna. Promet 54 vag. Oves: baški, srem, in slavn. 125—130. Ječmen: baški, 64 kg 122.50 — 127.50; baški, sremski, pomladni, 67/68 kg 160 — 170. Koruza: baška nova, s kakovostno garancijo 60 do 62.50; baneška nova z garancijo 60 — 62; sremška nova z garancijo 62 — 64; baška nova, za december - januar 65 — 67.50; za marec - maj 80 — 82.50; baška sušena 73 do 75; sremška sušena 75—77; baneška sušena 70 — 72; sremška, okolica Sid, sušena 78 do 80. Moka: baška in baneška postaja »Og« in »Ogg« 360—380; »t« 340—360, »s« 305—315; »e« 255—265, »v« 190—200; »x« 122.50 — 127.50 Otrobi: baški in sremski 85 — 90; baneški 80 — 85. + Budimpeštanska termiska bozra (9. t. m.) Tendena za rž prijazna, v ostalem slabša; promet živahen. Pšenica: za marec 13.86 — 13.37, za maj 14.21 — 14.23; rž: za marec 15.50 — 15.56; koruza: za maj 16.05 do 16.10.

Radio

Izveček iz programov

Cetrtek, 10. decembra.

LJUBLJANA 12.15: Plošče. — 12.45: Dnevne vesti. — 13: Čas, plošče, bozra. — 17.30: Salonski kvintet. — 18: Kmetijska ura. — 18.30: Gimnastične vaje. — 19: Italijanska. — 19.30: Srbohrvaščina. — 20: Prens iz ljubljanske opere. — 22.30: Napoved časa in poročila.

BEograd 12.05: Radio-orkester. — 16: Popolnanski koncert. — 20.30: Orkestralni koncert. — 20: Prens iz Ljubljane. — 22.30: Poročila. — Lahka glasba. — ZAGREB 12.30: Plošče. — 17: Balalajke. — 20: Prens opere iz Ljubljane. — PRAGA 17.35: Otroci evraijo. — 20: Violinski in klavirski koncert. — 21: Koncert pevškega zbora »Smetana«. — 22.20: Lahka glasba iz Mor. Ostrave. — BRNO 17.35: Prens iz PRAGE. — 20: Ves program iz Prage. — VARŠAVA 17.35: Koncerti solistov. — 20.15: Orkestralni in pevski koncert. — 21.25: Sluhoigra. — 22.30: Plesna glasba. — 15: Ples. — 19.30: Koncert kvarteta. — 15.45: Plesni s spremljevanjem na kitaro. — 17: Koncertna ura. — 19.40: Koncert Kalmanove glasbe. — 20.40: Literaren program. — 21.10: Narodne pesmi. — 22.15: Godba za peš. — BERLIN 20: Večer komorne glasbe. — 21.10: Koncert društva prijateljev glasbe. — 22.30: Godba za ples. — KÖNIGSBERG 16.25: Popolnanski koncert. — 20.10: Prens koncerta ruske glasbe iz Kodanja. — MOHLACKER 17: Orkestralni koncert iz Wiesbadena. — 19.45: Plesni s kitaro. — 20.15: Sluhoigra. — 21: Brahmsov koncert za klavir in orkester. — 21.45: Stare in moderne skladbe za zbor. — 22.40: Godba za ples.

Petek, 11. decembra.

LJUBLJANA 11.30: Soleks ura: Značaj narodov v glasbi. — 12.15: Plošče. — 12.45: Dnevne vesti. — 18: Napoved časa, plošče, bozra. — 17.30: Salonski kvintet. — 18.30: Gospodinjska ura. — 19: Francoščina. —

GOSPODARSTVO

Zadruga mlinarjev in žagarjev v Ormožu za skupno zbornico

Zadruga mlinarjev in žagarjev za ormoški okraj je imela 6. t. m. v prostorih kletarske gostilne v Ormožu svoj redni občni zbor. Stripetinska udeležba članstva je živa in pričakovana obrtnikov na to svojo stanovsko organizacijo. Zbor je vodil predsednik zadruga g. Makso Petovar, ki je po rešitvi formalnosti dal besedo članu zadruga in zborničnemu članu g. J. Zadravcu iz Središča, da poroča o aktualnih gospodarskih vprašanjih slovenskega mlinarstva glede na žitni monopol in na odredbe Privilegirane izvozne družbe. Zbornični so bili enodušnega mnenja, da je tako stanje kmetsko-producenta kakor tudi iz eksistenčnih interesov mlinarjev nujno in neobhodno potrebno omilitje obstoječih zvrštilnih predpisov. Izrazil je nado, da bo naša skupščinska delegacija tozadevno podvela vse potrebne korake. K naslednji točki dnevnega reda je poročeval g. Zadravec razložil spor, ki so ga gotovi krog zanesli k nam, največ po naročilu iz Beograda, v pogledu zbornice. Številčno je dokazal, da znaša dosedanji letni prispevek obrtnišva za zbornico le malo več, kakor je na skupna zbornica vsako leto odobrila samo za obrtno-pospeševalno in obrtno šolske namene. Z ustanovitvijo točene zbornice, ki bi pa tudi v ostalem ne uživala toškega ugleda in ne bi dosegla tolikih uspehov kot sedanja skupna zbornica, bi si le škodovali bolj kakor kdaj, je potrebno v sedanjih težkih časih, da smo v svojih ukrepih previdni in da ne delamo nespametnosti na ljubo brezuspešnega demagoštva Zborovalci so z zanimanjem vželi na znanje, da je naša zbornica podvela vse korake v pogledu omilitja žitnega monopola in so v trdnem zaupanju, da bo tudi nadalje koptila interese obrtnišva, soglasno odobrili sklep, da se ohrani skupnost te naše najvišje gospodarske institucije.

Ustanovitev Zveze samoupravni hranilnic kralj. Jugoslavije

V torek dopoldne so se predstavniki hranilnic iz vseh delov naše države sestali v mestni posvetovalnici v Zagrebu k ustanovni skupščini Zveze samoupravni hranilnic kraljevine Jugoslavije. Zborovanje je otvoril s pozdravnim govorom zagrebški župan dr. Stj. Skulji, ki je zastopal zagrebško Gradsko štedionico. Na skupščini je bilo poleg predstavnika Zveze jugoslovenskih hranilnic nadkontrolorja Mestne hranilnice v Ljubljani gosp. Ivana Hitra, zastopanih še 14 posameznih hranilnic, in sicer iz Zagreba, Beograda, Sarajeva, Sušaka, Osijeka, Varaždina, Karlova, Novoga Sada, Subotice, Krškega, Črnomlja, Brežic ter banovinski hranilnici dravske in savske banovine. Po pozdravnem govoru župana Skuljja je obširno tolmачil potrebo ustanovitve skupne zveze ravnatelj zagrebške Gradske štedionice g. Rud. Erber. Predlog, da bi samoupravne hranilnice postale članice organizacij denarnih in bančnih zavodov, ni med predstavniki hranilnic našel odmeva. Cetrprav so zakonski predpisi, na podlagi katerih so bile ustanovljene pošamezne hranilnice, različni, vendar obstoja živa potreba, da se vse hranilnice v Jugoslaviji združijo v enotni zvezi, kajti vsem hranilnicam in državi je v splošnem cilj enak. O vprašanju ustanovitve skupne zveze se je zlasti razpravljalo na letnejši glavni skupščini Zveze

Narodna banka kupuje za državo stare srebrne novce.

V zakonu o kovanju srebrnih novcev po 10 in 20 Din je določeno, da bo država za kovanje teh novcev odkupila od Narodne banke njeno zalogo srebra (v vrednosti 33 milijonov Din) v smislu pogodbe med državo in Narodno banko od 13. julija t. l. in da bo vrhu tega popuščila srebro od prebivalstva po tržni ceni srebra kot kovine; le v primeru večje potrebe lahko država nabavi potrebno srebro tudi v inozemstvu. Ta določba je važna za široke sloje našega prebivalstva, ki ni bilo omogočeno prodati star srebreni denar, ki ga še hranil, po pravi kovinski vrednosti. Kakor nam poročajo iz Beograda, je Narodna banka že izdala navodila za odkup predvojnega srebrnega denarja. Banka bo za državo kupovala naslednje predvojne kovane novce: dinarje, franke, leve, leje, drahme, italijanske lire, stare avstrijske in ogrske krone, goldinarje, tolarje (Marije Terezije) in črnogorske perperje. Do nadaljnje odločbe bodo imenovani srebrni denar kupovale poleg cetrtrale tudi vse podružnice Narodne banke, in sicer po ceni, ki je določena na podlagi cene srebra kot kovine na svetovnem trgu.

Zastopnik Jugoslavije v posvetovalnem odboru Banke za mednarodna plačila. Pred 4 meseci je bil na priporočilo finančnega posvetovalni odbor strokovnjakov pri banki za mednarodna plačila z nalogo, da stavi predloge za omilitje svetovne finančne krize. Ta odbor se je v ponedeljek ponovno sestal, da razpravlja v celoti o finančnih problemih, ki jih je izzvalo današnje stanje. Zasedanje tega odbora je velike važnosti glede skupnih ukrepov, ki jih naj podvzamejo vlade v svrhu omilitja finančne krize. Za predsednika odbora je bil na prvi seji izvoljen italijanski delegat prof. Beneduce, za generalnega tajnika pa Italijan Piloti. Odbor, ki šteje 7 rednih članov, se je na tej seji poslužil pravice imenovati nadaljnje 4 člane za raz-

Zahvala

MARIJE ROHRMANN roj. BELLE

Ob prerani smrti najine zlate mamice, sestre, tete in svakinje, gospe vдове po notarju
nama je bilo ustno in pisмено, pa tudi dejansko izkazanega toliko sočutja, da zamoreva samo tem potom vsem in vsakomur izreči najtoplejšo zahvalo. Posebno se zahvaljujemo za potrpehalno zdravniško pomoč g. dr. Ranthu, častniškemu zboru I. planijske polka v škofji Loki z gospodom komandantom na čelu za polnoštevilno udeležbo pri pogrebni obredih, gg. pevcev v Kostanjci za ginjašiji žalostniki in vsem številnim darovalcem venec in cvetja.
Hvala Vam iskrena!
15316
Škofja Loka — Požarevac, 9. decembra 1931.
Zalujoča BOŽA kapetan SEVERJEVA roj. ROHRMANN, hč — BOGO, žand. poručnik, sin.

Lovske ouške floberti, brovning pištole, lovške in ribiške potrebščine 850a
F. K. KAISER, puškar
Ljubljana, Kongresni trg 9.

Zahvala

Za vse izkaze iskrenega sočutja v boleznih in ob smrti mojega nepozabnega soproga

Matka Korenčana

uradnika drž. žel. se vsem najtopleje zahvaljujem. Posebno zahvalo sem dolžna pevškemu društvu Sloga in žel. godbi za žalostinke ter vsem, ki so spremili dragega rajnika na njegovi zadnji poti.
Bog povrnil!
Zalujoča soproga in ostali sorodniki 15317
Ljubljana, 10. decembra 1931.

Graška tovarniška delniška družba za stroje in vozove

prej JOHN WEITZER — (Grazer Waggon- und Maschinen-Fabrik - Aktiengesellschaft vormals John Weitzer, Avstrija)
Graški dvotaktni Diesellovi motorji 8 konjskih sil in več
Graški četverotaktni Diesellovi motorji do največje zmogljivosti.
Zastopniki za Jugoslavijo:
ZAGREB: Slavko Bösendorfer, Zvonimirova 2.
BEOGRAD: Ing. Oskar Meinhard, Knez Mihaljeva ul. 35. 5906

Tovarniška prodaja narejenih oblek znamke „TIVAR“

- po originalnih tovarniških cenah in sicer:
Obleke za otroke	Din 110, 120, 130, 140, 150, 170, 180, 200, 270.—
Za dečke	Din 200, 240, 260, 290, 300, 330.—
Zimski plašči za otroke	Din 250, 350, 380.—
Moške obleke	Din 240, 280, 340, 390, 480, 580, 660, 750.—
Moški zimski plašči	Din 270, 370, 440, 470, 540, 570, 640, 750.—
Moški Hubertus plašči proti dežju	Din 320, 340.—
Otroški Hubertus plašči proti dežju	Din 200, 260, 290.—
Lovski	Din 270.—
Hlače	Din 90, 140, 150, 170.—

IVAN KOS, družba z o. z., Ljubljana

Izvrstna izdelava. — Cene brez konkurenca. — Blago dobro. — Solidna postrežba.
Samoprodaja „TIVAR“ oblek.
Sv. Petra cesta 23 in Celovška cesta 63.
KRANJ, GLAVNI TRG 101.

Novo rezilo
Z DOLGIM PEREZOM
ME DE LUXE
IZ NOVOVRSTNEGA JEKLA ZA TRDE BRADE
Angleški proizvod
DOBIVA SE POVSOD

19.30: Pravni klotiček. — 20: Med Jugosloveni v Rumuniji. — 20.30: Prenos iz Beograda. — 22.30: Napoved časa in poročila.
BEOGRAD 11: Koncert radio - orkestra. — 12.05: Narodne pesmi. — 17.30: Popolnanski koncert. — 20.30: Rezervirano za prenos. — 22: Poročila. — 22.20: Lahka godba. — ZAGREB 12.30: Plošče. — 17.30: Akademski godalni kvartet. — 20.30: Prens iz Beograda. — 22.30: Godba za ples. — PRAGA 17.05: Godalni kvartet. — 18.25: Plošče. — 19.20: Arije in pesmi. — 20.10: Godba na pihala. — 21: Orkester. — 22.20:

GLEDALIŠČE

LJUBLJANSKA DRAMA

Začetek ob 20
Cetrtek, 10: Kralj na Betajnovi. V spomin obletnice Cankarjeve smrti. C. Petek, 11: Cvrček za pečjo. B. Sobota, 12: Dve novosti. A.

LJUBLJANSKA OPERA

Začetek ob 20
Cetrtek, 10: Koštana. D. Petek, 11: Zaprt. Sobota, 12: Maskota. Na koristi Udruženja gledaliških igralcev. Izven.

Ljubljanska drama uprizori drevi na predvečer 13. obletnice smrti pisatelja Ivana Cankarja njegovo dramo »Kralj na Betajnovi« v režiji g. Debeve in v občinski zasedbi. Pred predstavbo bo imel kratek spominiski govor književnik g. Mrzel. Predstava bo za red C. — V dramski repertoar se uvrsti gledalok občutena, božičnemu času izredno primerna drama »Cvrček za pečjo«. Prva uprizoritev bo v petek 11. t. m. za red B. Ljubljanska opera uprizori danes ob 20. »Koštana«, izvrstno jugoslovensko opero, delo skladatelja Petra Konjovića z gospo Gjunjenacovo v naslovni ulozi. Red D.

Mariborsko gledališče

Začetek ob 20.
Cetrtek, 10: Kralj na Betajnovi. A. Petek, 11: Zaprt. Sobota, 12: Pičkar. B. Nedelja, 13. ob 15: Zemlja smehljaja. — Ob 20: Zenitev. Premijera.

Za naš **naj se kupujejo naši domači proizvodi:**
prašek za pecivo, vanilin - sladkor, rumenilo in pudring praški znamke »ADRIA«

Iz življenja in sveta

Življenje modernega junaka

General Nogi, zmagovalca pri Port Arturju

Japonka Kiku Jamata je izdala v znani seriji »Vies des hommes illustres« (Življenje znamenitih mož) biografijo japonskega generala Nogija, zmagovalca pri Port Arturju.

Maresuke Nogi je bil sin nekega samuraja, japonskega plemenitaša iz vojaške kaste. Samuraji so bili revni, kajti izgled na časti in slavo jim je moral nadomestiti zemeljske dobrine. Tudi mali Maresuke je zgodaj občutil pezo revščine. Često je pomagati materi v kuhinji pri izdelovanju rižnih pogač, ki jih je potem na skrivaj nosila na prodaj v Jedo, da bi dobila vsaj nekaj denarja. Oče ni smel o tem nič vedeti in tudi ni izvedel, saj se je zanimal le za svoje orožje, ki ga je čistil od jutra do večera.

Ko je bilo Maresukeju 14 let, so ga sprejeli v vrste odraslih s tem, da so mu obrili čelo. Tisti čas — bilo je 1852 — je izsilil Amerikan Perry s topovi prost dostop beli civilizaciji v japonska pristanišča. Japonci s svojim zastarelim orožjem niso mogli ničesar proti Američanom, a vzeli so si nauk k srcu. Vsem sinovom plemenitašev je bilo naročeno, naj se izšolajo v moderni vojni umetnosti. Tudi Maresuke je bil med temi mladci, ki so morali prisesti, da bodo maščevali čast domovine.

Mladi Nogi je kmalu prekosil svoje vrtnike, s 23. letom je bil že profesor strategije na novo osnovani vojni šoli. Med državljansko vojno je bil na strani modernističnega mikada (cesarja) proti reacionarnemu šogunu, ki je bil tedaj pravi vladar v državi. Spoznal je, da je fevdalna Japonska obsedena na smrt in se je izrekel za stranko napredka.

Nekega dne ga je vprašala mati, da li se ne bi poročil. Protič temu ni imel ničesar, a je materi naročil, naj mu sama izbere primerno družico, ker nima časa za to stvari. Tudi ko mu je bila našla, je kratkoma določil termin poroke, ne da bi si hotel bodočo ženo prej ogledati. V

zakonu ni imel res nikoli dosti časa zanjo in to je mlado ženo bolelo. Nekega dne mu je očitala, da nima po cele dni nobene besede zanjo. »Kaj bi ti pa rekel?« je odgovoril začudeno. Vrnila se je užežena k svojemu očetu; kratko nato se je vrnila spet k možu, ki mu je bila odslej najzvestejša služabnica.

Ob izbruhu rusko-japonske vojne so določili Nogija za poveljnika čet, ki naj bi zavzele Port Artur. Kako je tu izvršil svojo nalogo, je znano. Žrtvoval je sto ti-soč vojakov in svoja lastna sinova, da je uspel. Toda ko se je vrnil kot zmagovallec v Tokio, je bil zlomljen mož. Noč in dan ga je zasledovala misel na strašne žrtve, ki jih je bil pustil pred Port Arturjem, vedel je, da je storil samo svojo dolžnost, a lotila se ga je težka melanholija, kajti v svoji globini je bil ta mož odločen nasprotnik vojne, duhu je dejal prednost pred nasiljem. Razdor v njegovi duši opisujejo prav nazorne pesmi, ki jih je napisal v tem času. Odslej se je posvečal samo vzgoji mladih plemenitašev, ki naj bi mu nadomestili izgubljena sinova.

Septembra 1912 je umrl mikado in Nogi je takoj izvršil harakiri. Mnogo let prej je padla v sovražnikove roke zastava, ki je bila zaupana njemu. Po starem japonskem običaju je hotel izvršiti samomor, a mikado mu je to preprečil. Mikadova smrt ga je odvezala obljube, da si ne bo vzela življenja.

Z njim je izvršila samomor žena, ki bi ji sicer po japonskem običaju kot ženski ne pritakala čast, da bi sledila mikadu v smrt. Toda Nogi je hotel poplačati dolgoletno zvestoto vdanost in je njeni prošnji ugodil.

V svoji oporoki je izrečno zahteval, da mora njegovo ime z njegovo smrtjo uganiti in da se ne sme prenesti na kakšnega nečaka, kakor je to japonski običaj. Zelo so mu izpolnili, toda njegovo ime živi med Japonci dalje kot simbol junaštva in zvestobe.

Delo prof. Economa

Na Dunaju je imel prof. Otto Marburg predavanje o nedavno umrlem učnjaku prof. Economu, v katerem je poudarjal pionirsko delo, ki ga je izvršil pokojni učenjak v medicinski znanosti, zlasti pa v področju živčnih bolezni in raziskovanju možganov.

Tako je ustvaril nauk o »zdravi tretjini«. Ugotovil je, da se duševne bolezni pododujejo na prav svojevrsten način, tako da prehajajo na dve tretjini otrok duševno bolnih staršev, tretja tretjina pa je zdrava. Mednarodni sloves si je pridobil s svojimi deli o letargični encefaliti, o vnetju možganov s pojavi dramavosti, ki je razsajala 1916. po vsej Evropi epidemično. Baš on je odkril, da so razni pojavi ometvelosti, ki se večejo s spolnimi stanji, povzročeni po svojevrstnih procesih vnetja v možganih in da se dajo tudi umetno ustvariti, n. pr. pri opicah.

Prof. Economo je sploh raziskoval teorijo spanja in je dokazoval, da v spanju ne ugasne samo zavest, temveč da spi tudi telo samo. Odkril je, da ima organizem dva središča, od katerih povzročata eden spanje, drugi pa bdenje.

Nadaljnje njegovo fundamentalno delo je bilo raziskovanje stanične gradbe možganov. Našel je v možganih 54 različno zgrajenih površin in tem ustrezno 54 različnih možganskih funkcij. Proučeval je možganske oblike pračloveških plemen, da bi ugotovil, kako so se možgani razvili, proučeval je možgane odličnih mož, da bi dognal poti za nadaljnji razvoj človeštva. Sredi tega dela je smrt ugrabila velikega učenjaka, ki je s svojimi odkritji dosegel pomen svojih grških prednikov, Alkimažona in Hipokrata.

Nedeljski počitek italijanski novinarjev

Izdajatelji dnevnikov v Italiji so nedavno napravili vlogo na rimsko vlado in zahtevali, naj dovoli, da bodo uredniki delali tudi ob nedeljah. Mussolini, ki si je dal predložiti to zahtevo, je vlogo prebral in vzel svinčnik ter zapisal na rob vloge: »Takšno postopanje bi bilo protisocialno.« K temu velja pripomniti, da izhajajo Italijanski listi, ki imajo nedeljski datum, že v soboto, dočim se ponedeljske izdaje pšejo in tiskajo v zgodnjih popoldnevnih jutranjih urah od nedelje na ponedeljek.

K dogodkom v Nemčiji

Vodja narodnih socialistov Adolf Hitler s poslanecem Göringom v nekem berlinskem hotelu, kjer je sprejel zastopnike inozemskega tiska, katerim je podal nekaj senzacionalnih izjav, ki je o njih poročal tudi naš dnevnik

Desetletnica irske svobode

V Dublinu so v nedeljo obhajali 10-letnico svobode Irske. Predsednik Cosgrave je v svojem spominskem govoru proslavil zlasti pokojna borca Arturja Griffitha in Mihaela Collinsa, ki sta v ogromni meri pripomogla k podpisom temeljnih listin irske države ter sta zelo poglobila in razširila idejo, za katero so se Irči borili, odkar so se začeli zavedati svojega pomena in samobitnega življenja. (V pravkar izišli številki ilustrovane tedenske revije »Življenje in svet« je priobčena popularno pisana zgodovina Irske izpod peresa dr. Vl. Travnerja.)

Novi lepotni kraljici

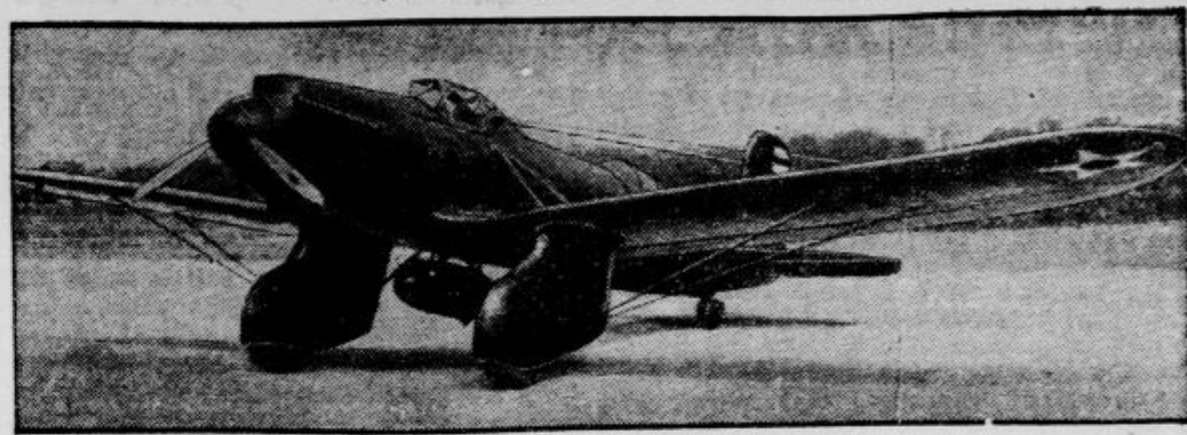

Francozinja Eliane Jourde, ki je bila izvoljena za pariško lepотно kraljico 1932

Herta Liebmann, izvoljena za nemško lepотно kraljico 1932

Novo bojno orožje v zraku

V zračni flotilji ameriških Zedinjenih držav so uvedli popolnoma nov tip bojnih letal. Nova letala so namerjena predvsem za napade na pehoto. Oborožena so s šestimi strojnimi in s posebnimi napravami za metanje bomb. Njih brzina znaša na uro 300 km.

Morilec Reins pred sodniki

Danes se prične v Berlinu proces proti zločinskemu mladeniču, ki je ubil poštnega sla

Danes se začne v Berlinu proces proti 24letnemu zidarju Ernestu Reinsu, ki je letos 1. maja izvalil k sebi poštnega sla Gustava Schwana in ga umoril ter mu oropal 6500 nemških mark.

29. aprila je prišel k gospe Möbius v Gossowstrasse 10 mlad možič in najel sobo. Prijavnice ni hotel izpolniti, dejal je, da bo to storil pozneje. Kmalu potem, ko se je vseil, je poslal staro gospodinjso s pismom na pošto in z naočniki k optiku. V usodnem času je pozvonil pri vratih poštni sel in prinesel 5 mark, ki jih je bil Reins poslal sebi pod imenom Wiechl. Sel mu je odšel pripadajočo vsoto in se obrnil proti vratom. Tedaj je dvignil Reins svinčeno cev z nasekanim železom in peskom. Udaril je sla po glavi, da je mož oblezel mrtev. Iz torbe je uplenil vso gotovino in ko ga je srečala na hodniku gospodinja, ki se je bila medtem vrnila ter opazila na njem sledove krvi, ji je rekel, da je padel in se opraskal. Poslal jo je v lekarno po vato. Žena je šla in zdajci je Reins pograbil pien ter žurno izginil brez sledu. Ko se je gospodinja čez čas vrnila domov in je našla v sobi novega najemnika mrtvega poštnega sla, je takoj obvestila kriminalno policijo o strašni najdbi. Zasedovanje zločinca je bilo zelo težavno. Edino, kar so našli detektivji njegovega v sobi, je bila posetnica na ime Ernesta Wiehla v Mödlingu pri Dunaju. Toda preiskava je jasno pokazala, da Wiehl ni morilec, ker je bil usodnega dne na Dunaju in ne v Berlinu.

V morilecovi sobi pa se je našel tudi ovrtnik s posebnim znamenjem. Polcija je začela poizvedovati pri pericah, kdo je njegov lastnik. Dognalo se je, da nosi takšne ovrtnike samo neki velekonfekcionar. Pri zaslišanju je mož izjavil, da je več ovrtnikov s svojim znakom podaril neki prijateljici, ki je bila mlajša Reinsova sestra. Tako so prišli zločincu na sled. Wiehl je takisto povedal, da je pred letom dni, ko se je mudil v Berlinu, razdal posetnice najrazličnejšim osebam, med drugim tudi Reinsovi sestri. Ta dva dokaza sta bila policiji dovolj za povod, da je odredila preiskavo v Reinsovem stanovanju. Tam je našla nekaj pisem, ki jih je bil pisal Wiehl Reinsovi sestri, več kosov Reinsove korespondence, ki je potrdila, da je pisava na denarni nakaznici, s katero je zločinec izvalil poštnega sla v svoje stanovanje, istovetna z njegovo pisavo. Končno se je našla tudi svinčena cev, popolnoma slična oni, s katero je zločinec umoril Schwana. Dokazi, da je storilec Reins, so bili s tem podani, a Reinsa samera ni bilo nikjer.

Senzacija, ki jo je napravilo časopisje iz njegovega umora, je napotila Reinsa do sklepa, da mora čimprej izginiti iz Berlina. To je tudi storil, in sicer v družbi dveh svojih sester, znanih demimondk. Ko je bil izročil svoji materi in starejši sestri vsaki po 2000 mark, je odpotoval 2. maja s sestrama čez nemško mejo najprej v Švico, kjer se je ustavil v Luganu. Od tam so pisali otroci materi pismo, da so na jako veseljem potovanju in da se izvrstno počutijo v prijetni družbi.

Iz Lugana so krenili v Genovo, kjer so jih prijeli 6. maja. Reins je izprva tajil

Smuk!

Smučarske drese kroji po meri iz nenadkriljivega lodna najcenejeje tvrdka
Drago Schwab, Ljubljana

zločin, pozneje pa ga je priznal v celoti. Preiskovalni sodnik je hotel prvotno razširiti obtožnico tudi na Reinsovo mater in starejšo sestro. Domneval je namreč, da sta ga nagovarjali k zločinu. Pri podrob-

Ernst Reins

nem zasliševanju pa se je izkazalo, da sta obe nedolžni, zato se bosta morali zagovarjati samo zaradi vednosti o Reinsovcu zločinu.

Proces je predvidoma preračunan na tri dni in zbuja veliko pozornost, ker namerava Reinsov branitelj dr. Fuchs napraviti iz njega »socialen problem«, čemur pa odločno ugovarjajo kriminologi in zdravniški izvedenci. Dokazano je namreč, da je Reins dedno obremenjen. Njegov oče je bil luetik in med njegovimi predniki je bilo več zločincev.

ČSR proti kemični vojni

Českoslovaški vojni minister je nedavno izjavil v praškem senatu, da se bo Českoslovaška na razorožitveni konferenci v februarju 1932 izrekla proti kemični vojni. Dalje bo Českoslovaška zahtevala strogo onadzorstvo nad sosednimi državami, zlasti nad Madžarsko in Nemčijo. Delegacija čsl. države bo zlasti zahtevala, da se prepreči predelava civilnih letal v vojaške aeroplane.

Iz uredniškega koša

Ljubljana. V neko kavarno sta prišli mladi dekletki iz okolice in naročili vsačka kavo. Ko je natakar postavil na mizo naročeno z dvema kozarcema, se je ena začudila: »Za kaj pa bo voda?« Druga je trenutek pomislila in menila zmogoslavno: »Neumnica, ko izpiješ, boš morala vendar pomiti skodelico!«

Vsak dan ena

»Zakaj ne imenujete več svoje vile »Orehova lupina?«
»Veste... ljudje so neprestano zvonili in sprasovali, če je gospodar doma.«

To je bil uspeh „okroglo konference“

Ob zaključku konference za okroglo mizo v Londonu je vsadil Gandhi v spomin drevo... Drugega vidnega uspeha ni dosegel s svojo prisotnostjo v Londonu

Kaj zanima Matuško

Silvester Matuška, atentator na vlak pri Via Torbagyju, razvija v zaporu izredno aktivnost. Njegova marljivost presega vse meje. V kratki dobi zadnjih mesecev je spisal besedilo za šest filmov, ki imajo skoraj vsi socialno jedro. V vseh fičnih se jasno kaže Matuškov pohlep po moči. V enem svojih filmov z naslovom »Kmetje in kralji« je ustvaril posebno močno figuro. V zadnjem času mu jemlje ves čas misel na nov božični film. Poleg pisanja se atentator bavi z iznajdbami. Zdalj pripoveduje, da je iznašel top iz lesa, ki ga bo izdelal iz cedrovine. Svoji ženi je pisal, naj mu preskrbi zemljišče v Afriki, da poišče, kje rasejo najboljše cedre na Libanonu. Matuška se poleg vsega tega bavi še s fizičnimi in kemičnimi poskusi, ki jih pa bodo dobili v pretres psiatri. Vsako pot, ko ga pokličejo k preiskovalnemu sodniku, prinese kako tehniško novost in skuša z njo pridobiti moža pravice za svojo stvar.

Ljubljanska kreditna banka, podružnica Ptuj, naznanja, da je umrl njen zaslužni član predstojništva, gospod

Anton Jurca

komercijalni svetnik itd.

Ohraniti ga hočemo v častnem spominu.

Ptuj, dne 8. decembra 1931.

Posojilnica v Ptuj r. z. n. z. naznanja, da je umrl njen dolgoletni član načelstva in zaslužni podpredsednik, gospod

Anton Jurca

komercijalni svetnik itd.

Pokojnika hočemo ohraniti v častnem spominu.

Ptuj, dne 8. decembra 1931.

NAČELSTVO.

Zakon o meščanskih šolah

Uvedene so tri vrste meščanskih šol: obrtno-industrijska, trgovska in kmetijska

Beograd, 9. decembra. AA. NJ. Veliki kralj je na predlog prosvetnega ministra in s soglasjem predsednika ministrskega sveta predpisal in objavil zakon o meščanskih šolah.

Po tega zakonu so meščanske šole državne ustanove. Njihova naloga je, da nudijo svojim učencem poleg potrebne splošne in obširnejše izobrazbe, kakor pa je morejše dobiti v višjih narodnih šolah, da svoje učence pripravijo za trgovske, obrtno-industrijske ali poljedelske stroke in poklice s tem, da jim nudijo zaokroženo praktično znanje, zbujaajo ljubezen za te poklice ter naposled pripravijo za srednje strokovne šole. Meščanske šole so nižje srednje šole. Pouk je v vseh meščanskih šolah enak. Učenci ne plačajo ne vpisnine ne šolnine. Meščanske šole so moške žeske ali mešane. Šolsko področje meščanskih šol določa prosvetni minister. Dovoljenje za posebne internate daje prosvetni minister. Meščanska šola ima poleg imena kraja tudi lahko ime enega naših slavljnih zgodovinskih velikano. Dovoljenje da minister prosvete. Vsaka meščanska šola ima svoj pečat s državnim grbom s nazivom šole in imenom mesta. Prosvetni minister predpiše pravila o šolski upravi, arhivu, o šolski opremi, o knjižnici in o zbirkah učil.

Meščanske šole se otvorijo po državni potrebi, kjer so dani pogoji za njihovo otvoritev, predvsem pa v mestih in v krajih s gostim prebivalstvom. O otvoritvi ali zatvoritvi odloča prosvetni minister. Za otvoritev meščanske šole je potrebno: 1. da so dani materijalni pogoji za otvoritev, 2. da ima prvi razred najmanj 30 učencev, 3. da je v dotičnem kraju preskrbljena primerna šolska zgradba s igriščem, s potrebno opremo in učili, po potrebi pa tudi zemljišče za učence za polje delski pouk, oziroma delavnice s orodjem da je v poslopiju ali v bližini stanovanje za upravitelja in služinčad, da je dovolj kvalificirani učitelji na razpolago. Poslopije prevzame komisija, ki jo imenuje prosvetni minister. Za gradnjo, vzdrževanje, popravila in preureditve poslopij meščanskih šol in za potrebna zemljišča veljajo določbe zakona o narodnih šolah Banovine in mesta lahko iz lastnih sredstev otvorijo in vzdržujejo banovinski in mestne meščanske šole, ki pa se morajo v vsem prilagoditi določbam tega zakona. Če na koncu treh zaporednih let ni nad 30 učencev v vseh štirih razredih, se šola zapre. Prosvetni minister lahko obrzi ta šolo tudi z manjšim številom učencev, kadar to zahtevajo državni interesi. Ta omejitve pa ne velja za meščanske šole banovin in mest.

Pouk traja štiri leta. Meščanske šole so: 1. obrtno-industrijske, 2. trgovske, 3. poljedelske. S sklepom o otvoritvi šole se določa tudi njen tip. Predmeti v meščanskih šolah so: 1. verouk, s moralnim poukom, 2. srbsko-hrvatski-slovenski jezik, 3. francoski ali nemški jezik, 4. narodna zgodovina s najvažnejšimi dogodki iz splošne zgodovine, 5. zemljepis naše države, z osnovnimi podatki o sosednjih in drugih državah in kontinentih, 6. računstvo, 7. geometrija s geometrijskim in tehničnim risanjem, 8. knjigovodstvo in korespondenca, 9. fizika, 10. mineralogija in kemija s tehnologijo, 11. živalstvo in rastlinstvo, 12. higijena, 13. pouk in vežbe iz poljedelstva, industrije in trgovine z osnovami narodnega in političnega gospodarstva, 14. državljanske dolžnosti z osnovami zakonodavstva, 15. prosto risanje, 16. lepopisje, 17. stenografija in daktilografija, 18. gospodinjstvo, 19. glasba (petje in instrumenti), 20. telesne vežbe po sokolskem sistemu, 21. ročno delo s posebno uporabo narodnih motivov.

Pouk v vseh predmetih je praktičen, po tipu šole. Prosvetni minister sme po zaslišanju banske uprave določiti mesto navedenega tujea jezika drugi tuji jezik. V prvih dveh meščanskih šolah je pouk enoten. V tretjem in četrtem razredu pa v soglasju s tipom. Pouk v strokovnih predmetih in veščinah in praktične vežbe je lahko v skupinah. Skupine so lahko sestavljene tudi iz učencev raznih razredov. Podrobne določbe o obveznih in neobveznih predmetih, o pouku itd. predpiše prosvetni minister po zaslišanju glavnega prosvetnega sveta.

Šolsko delo traja od 1. septembra do 20. junija, za učence četrtega razreda do konca maja. Šolsko leto traja od 1. septembra do 31. avgusta. Popravni in ponavljalni izpiti so do 10. septembra. Prvo polletje traja do 22. decembra, drugo do 20. junija, za učence četrtega razreda do konca maja. Na koncu vsakega polletja dobe učenci spričevala. Na koncu četrtega razreda je zaključni izpit. Velike šolske počitnice trajajo od 29. junija do 31. avgusta. Določbe o začetku in koncu šolskega dela in o počitnicah prosvetni minister lahko izpremeni na predlog banske uprave. Ban lahko dovoli, da se pouk prekine zaradi praktičnih vežb na polju in v delavnici. Če je pouk prekinjen nad 30 dni, je potrebno dovoljenje prosvetnega ministra. Druge določbe o prekinjenju šolskega dela bo predpisal prosvetni minister s pravilnikom v skladu z zakonom o srednjih šolah.

Vpis učencev je 1., 2. in 3. septembra. Učiteljski zbor lahko podaljša vpis do 20. septembra, prosvetni minister do 10. oktobra. V prvi razred se sprejmejo učenci s končanim 4. razredom ljudske šole brez slabe ocene in pa učenci višje narodne ali srednje šole do 14 let. V druge razrede se sprejemajo učenci, ki so z uspehom končali prejšnji razred meščanske šole in niso stari nad 15 let za drugi razred, nad 16 let za tretji razred in nad 17 let za četrty razred. O sprejemu v druge razrede iz drugih šol bo predpisal prosvetni minister pravilnik. Učenci imajo lahko svoja društva za du-

hovno, moralno, estetsko ali telesno izpolnitev vendar brez plemenske ali verske osnove. Taka društva so pod stalnim nadzorstvom šolske uprave. Pravila teh društev potrjuje prosvetni minister na predlog učiteljskega zbora. Razen tega so učenci lahko samo še člani Pomladka Rdečega križa, Sokola kraljevine Jugoslavije in Ferijalnega saveza. Izven šole so učenci lahko člani verskih društev svoje verske zajednice. Izključitev iz meščanske šole je le zaradi slabega vedenja. Ocene so: odlično (5), prav dobro (4), dobro (3), slabo (2), nezadostno (1). Vedenje se ocenjuje s temi ocenami: odlično (5), prav dobro (4), dobro (3) in primerno (2) in neprimerno (1). O prestopu učenca v višji razred odloča razredni svet. Zaključni izpit polagajo učenci po četrtem razredu, ki imajo najmanj ocvro dobro (3) v vseh predmetih. Izpit je treba položiti meseca junija. Pravila o tem izpitu bo predpisal prosvetni minister po zaslišanju glavnega prosvetnega sveta. Poleg razrednih, popravnih in zaključnih izpitov so v meščanskih šolah še dopolnilni izpiti, ki jih morajo po potrebi položiti pri sprejemu v višje razrede učenci iz drugih šol. Prestopi iz meščanske šole v drugo so dovoljeni le iz tehtnih razlogov z dovoljenjem šolskega upravitelja. Prosvetni minister lahko poleg meščanskih šol otvori še posebne ali dvoletne tečaje za strokovno izpolnitev učencev, ki so končali meščansko šolo. Zakonski predpisi o vpisu učencev, zdravniškem pregledu, vedenju in kaznovanju, o šolskih spričevalih in listinah, ki veljajo za učence srednjih šol, veljajo tudi za učence meščanskih šol.

Učitelji meščanskih šol so: 1. upravitelj, 2. učitelj, 3. učitelj večšin in ročnih del, 4. strokovni učitelji. Za upravitelja meščanske šole se lahko postavi redni učitelj meščanske šole, ki se je odlikoval z delom v šoli: ali izven nje, ki ima najmanj 17 let učiteljske službe, od teh najmanj 4 leta na meščanski šoli. V ženskih meščanskih šolah so lahko tudi učiteljice za upraviteljico. Upravitelj in učitelji meščanskih šol se ocenjujejo na podoben način kakor ravnatelj in učitelj srednjih šol. Učitelji so dolžni dajati primer državljanke, verske, plemenske in politične strpnosti. Zato se morajo izogibati vsakršnega dejanja, zasebnega ali javnega, zlasti pa čisto političnega značaja, ki bi nasprotovale tej strpnosti. Učitelji ne morejo biti člani organizacij, ki ne soglašajo s cilji meščanskih šol, niti se ne smejo pečati s posli, ki niso v skladu z njegovim poklicem. O tem odloča prosvetni minister. Za izvrševanje drugih poslov poleg učiteljskih je potrebno dovoljenje prosvetnega ministra.

Upravitelji poučujejo 10 ur na teden, redni učitelji 20 do 22, začasni učitelji prvi dve leti službe 14 ur, potem pa kot redni učitelji, učitelji večšin in strokovni učitelji 22 do 24 ur, pred državnim strokovnim izpitom pa prvi dve leti po 16 ur. V šolah z več ko 14 oddelki lahko poučujejo upravitelji največ 4 ure na teden.

Vrhovno upravo in nadzorstvo nad meščanskimi šolami ima prosvetni minister neposredno ali pa s pomočjo organa splošne uprave in s posebnim odposlancem, po določbah tega zakona in v skladu z zakonom o notranji upravi. Stalno in neposredno nadzorstvo pa opravlja upravitelj. Njegovi pomožni organi so: učiteljski zbor, razredni svet, razredne starešine, kot pomožni organi pa še poslovodja in knjižničar. Nadzorstvo nad srednjimi šolami je upravno in glede pouka. Podrobne določbe o nadzorstvu predpiše prosvetni minister s pravilnikom.

Ko stopi ta zakon v veljavo, se lahko prevedejo za upravitelje po tem zakonu vsi dosedanji upravitelji meščanskih šol, za učitelje po tem zakonu vsi dosedanji učitelji meščanskih šol z nižjim tečajem višje pedagoške šole z diplomskim izpitom, kakor tudi oni učitelji z usposobljenostnim izpitom za meščanske šole, in naposled oni, ki jim je dosedanji položaj priznan po dosedanjih zakonih, za učitelje večšin vsi dosedanji učitelji večšin, za učitelje ročnih del vse dosedanje učiteljice ženskega dela. Učitelji večšin smejo polagati izpit za stalnega učitelja večšin, če so najmanj 2 leti zaposleni v šoli. Ta izpit pa odpade pri učiteljih večšin, ki so po zrelostnem izpitu s posebnim izpitom pridobili pravico za pouk večšin na meščanskih šolah. Izpit nadalje ni potreben za one z najmanj 10 let uspešne učiteljske službe. Upravitelji in učitelji meščanskih šol, ki ne bodo prevedeni, bodo ministru prosvete na razpoloženo, da jih po njihovih kvalifikacijah razporedi, in sicer upravitelje za učitelje na meščanskih šolah, druge učitelje pa za učitelje narodnih šol. V roku 5 let po uveljavljenju tega zakona se lahko izjemoma postarajo za upravitelje in za redne učitelje meščanskih šol tudi osebe z diplomskim izpitom na nižjem tečaju višje pedagoške šole ali njej podobne in ki imajo najmanj 10 let državne službe v prosvetni stroki. V istem razdobju se lahko postavijo za začasne učitelje telovadbe osebe s končanimi 4 razredi srednje šole in s sokolskim prednjaškim izpitom. Po uveljavljenju tega zakona bo minister prosvete po zaslišanju banskih uprav odredil, katere meščanske šole pripadajo državi in katere bodo vzdrževale banovine in občine. Zgradbe meščanskih šol, ki ne odgovarjajo določbam tega zakona, se morajo v 5 letih nadomestiti z novimi ali pa spraviti v sklad s tem zakonom. V nasprotnem primeru se bo šola zaprla. Pravilnike k temu zakonu bo predpisal prosvetni minister v 6 mesecih po uveljavljenju zakona. Ta zakon stopi v veljavo z dnem razglasitve v »Službenih Novinah«.

†
V neizmerni tugi naznanjamo žalostno vest, da je preminil dne 8. decembra 1931 ob ¼ 4. uri jutraj po kratki in mučni bolezni naš nepozabni in iskreno ljubljani soprog, oče, stari oče in tast, gospod

ANTON JURCA

komercijalni svetnik, upr. Ljubljanske kreditne banke, član načelstva posojilnice v Ptujju itd.

Zemeljski ostanki nepozabnega pokojnika se prepeljejo na Dunaj k upepeljenju v četrtek, dne 10. t. m. ob 3. uri popoldne izpred hiše žalosti. Pepel pokojnika se pozneje položi na ptujskem pokopališču k večnemu počitku. 15311

Ptuj, dne 8. decembra 1931.

EMILJA JURCA, soproga — MARIJA SCHNEDITZ roj. JURCA, VERA JURCA, hčerki — DAGMAR SCHNEDITZ, vnukinja — MARIJA RACK roj. SCHWAB, tačča — DR. IVAN SCHNEDITZ, zet.

Oglasil v „JUTRU“ imajo siguren uspeh!

Zahvala

Ob priliki nenadne in nenadomestljive izgube naše preljubljene soproga, očeta, brata, svaka, zeta in nečaka, gospoda

Miroslava Herena

nam je lajšalo neizmerno bol nebruj izrazov odkritosrčnega sočutja. Vsem, ki so v teh težkih urah sočustvovali z nami in nepozabnega rajnika v ogromnem številu spremili k njegovemu preranemu grobu, izrekamo našo najglobokejšo zahvalo.

Posebno hvalo smo dolžni povsakemu zboru in godbi žel. društva »Sloga« za žalostnike, društvu U. & C. in U. J. N. Z. B., vsem gg. uradnikom in kolegom, vsem prijateljem in znancem za udeležbo kakor tudi vsem darovalcem prekrasnega cvetja. Bog povrni vsem!

Ljubljana, dne 9. decembra 1931. 15324

Žalujoči ostali.

Občina Ljubljana
Kmetni pogrebni zavod

V globoki žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem pretužno vest, da je naša srčno ljubljena mamica, stara mama, sestra, teta, gospa

BELIČ IVANA

dne 9. t. m. po kratki, mučni bolezn, previdna s tolažili sv. vere, mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb nepozabne pokojnice bo v petek, dne 11. decembra 1931 ob 2. uri popoldne izpred mrtvaške veže splošne bolnice na pokopališču k Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 9. decembra 1931.

Globoko žalujoči:

ANTON, sin — MIČI, hčerka, in vse ostalo sorodstvo. 15325

Slabost, prehlad, glavobol prežene

Želodčni ČUDEŽ
najboljšo domače in popotno zdravilo
Ljubljana, Koltovej.
14226

Telefon 2059

Premog suha drva

gospod Boborčeva št. 8

Občina Ljubljana
Kmetni pogrebni zavod

Potrtega srca in v neizmerni žalosti naznanjamo, da je naša srčno ljubljena zlata mamica, stara mamica, sestra in teta, gospa

Marija Schrey

vдова po veleposestniku

v sredo, dne 9. t. m. po kratki, mučni bolezn za večno zaspala.

Truplo blage pokojnice bo v petek, dne 11. decembra ob 10. uri dopoldne v Gledališki ulici št. 12 blagoslovljeno, nakar se prepelje na Jesenice in se bo vršil pogreb istega dne ob 3. uri popoldne iz pokopališke kapele.

V Ljubljani, dne 9. decembra 1931.

Josephine Brencce, Marija Rekar, hčerki, in vse ostalo sorodstvo 15323

Sporočamo vsem znancem in prijateljem žalostno vest, da nas je nepričakovano zapustil naš soprog, oče, brat, svak, gospod

Miroslav Soss

Pogreb nepozabnega pokojnika se bo vršil v četrtek, dne 10. t. m. ob ¼ 3. popoldne izpred mrtvašnice državne bolnice na pokopališču pri Sv. Križu.

Rajnika priporočamo v blag spomin!

Žalujoči ostali.

15322

C. Schmidt

Mesto mrtvih v Jukatano

Roman.

Vstal sem, trudeč se, da bi pomiril besnega Joeja.

»Nič ne pomagaj,« sem zarjovel nanj, ko me ni hotel poslušati.

»Sleži se morate!«

Hitro sem ga potegnil za grm ter mu slekel suknič in hlače, ki sem jih nato podal mornarjema, da sta preganala iz njih krvoledno živalice. Nato smo si ogledali telo uboga Joeja, ki je bilo ponekod vse pokrito z majhnimi mehurčki. Videti je bilo, da ti mehurčki niso zbužali najprijetnejših občutkov, in z vsvo strogotostjo sem moral začeti Joeju, naj se ne praska. Nazadnje je bil vendar že spet oblečen in se je počasi pomiril čeprav se je še vedno zdaj za zdaj živčno zgrabil za ta ali oni konec telesa.

Opažil sem, da Dicka ni bilo, in vprašal ostale, kam je izginil.

»Pred četrt ure je šel tja gor,« je rekel eden izmed mornarjev in pokazal proti vrhu griča.

Pogledal sem kvišku in res zagledal v visoki travi postavo, ki je ležala proti vrhu. Seveda! Neugnani Dick se je bil navlečal čakanja in šel iskat prigod, namestu da bi spal. Čeprav me je to jezilo sem vendar dejal:

»Pustite ga! Kopriva ne pozebe. A vi drugi ostanite tu. Ukreniti itak ne moremo ničesar. Rjavokožci nas imajo popolnoma v rokah, in prepričan sem, da bo naš Maja vse dobro uredil. Čez uro me zbudite, da pojdemo za Dickom.«

Truden sem spet legel v travo. Za trenutek se mi je čudno zvrtilo

lo v glavi. Tedaj je prišla Viola in mi podala steklenico z zelenkasto tekočino.

»Pijte, Stefan. Maja mi je dal to za vas, če bi se mrzlica spet oglasila. In videli se mi...«

Nekam razburjena je bila videti.

»Hvala vam Viola,« sem odvrnil in izpil steklenico do polovice. Nato sem mirno zaspal, dokler me ni prišel čez dobršno uro kaptan buditi.

Počasi smo se vzpenjali proti vrhu; konje smo bili pustili spodaj. Ko so bile tri četrtine poti za nami, smo zgoraj zagledali postavo, ki nam je na vse pretežje mahalja s rokami. Bil je Dick. Očividno nas je izpodbujal, naj hitro pridemo k njemu. Podvzivali smo se.

Ko smo prišli na vrh, nas je Dick pozdravil z besedami:

»Zabava se pričinja! Videl sem, kako Indijanci z vseh strani obkoljujejo razvaline in se plazijo naprej. Tu gori je kaj pripravno mesto.«

Izprva sem ga hotel ošteti zaradi njegovega samolastnega ravnanja, a zdaj sem si prihranilo to za kasnejši čas, zakaj to, kar se je godilo v kotlu, je priklenilo vsvo mojo pozornost. Ko sem z daljnogledom pogledal dol, nisem videl v prvem trenutku skoraj ničesar. Šele počasi, z Dickovo pomočjo, sem jel opažati gibanje Indija.

Okoriščajte s z vsakim najmanjšim zaslonom, so se primikali z vseh strani. Sodil sem, da jih mora biti kakih dve stot, a kmalu sem izprevidel, da je to številno veliko prenikzo. Nikjer jih nisi videv in strnjeni četi, le tu pa tam se je za trenutek pokazalo rjavno telo, ki je po bliskovito smuknilo v novo zavetje.

Ned Morton in njegovi ljudje so tabornili na odprtem prostoru; vsakega izmed njih je bilo različno videti. Za tem prostorom se

je dvigal temen zid s črnimi pikami. To je morala biti stena, izza katere sva jih snoči s Hlunijem opazovala. Dva stražarja belcev sta s puško pod pazduho k rakala ob dohodih na prostor sem ter tja. Toliko sem s svojih dobrih daljnogledom še razločil.

A zdajci me je Dick krčevito zgrabil za komolec.

»Stražar... pogledite... začenja se!«

In res! V taboru belcev je maloma nastalo brezumno brezurjenjenie. Eden izmed stražarjev je ležal na tleh, drugi se je razvrk sesedel. In zdaj se je zdelo, kakor da bi nevidna pest podirala drugega za drugim na tla. Nobenega Indijanca ni bilo videti. Nehote sem se obrnil proč in si zatislil ušesa. Bilo mi je, kakor da slišim smrtno kriko nesrečnikov. Čudna omotica se mi je spet razlezla po možganih in kakor iz velike daljave sem začul Dickov glas:

»Končano je!«

»Viola, steklenico!« sem vzkrilnil v divjem strahu.

Začutil sem nekaj hladnega na ustnicah, se hitro napil in utonil v globoko noč.

Ko sem se spet prebudil, sem ležal med razvalinami na odejah. Ob moji desnici je klečala Viola z neizrekljivo tesnobi in prestrašenim obrazom in zraven nje je klečal tuј belcev, čigar obraz se mi je zdel vzlic divje zaraščeni bradi nekam znan. Nazadnje, čez dolgo časa, se mi je vrnila jasnost duha.

»Kamil! Bog bodi zahvaljen!« sem vzkrilnil v prekipevajoči radosti.

»Tiho, Stefan,« je odvrnil s svojim dragim glasom, preploinim vročih skrbi.

Pogledal sem okoli sebe, zagledal svoje prijatelje, zagledal Dickov dobri, zvesti obraz — in Indijance, brez števila Indijancev, raztresenih po razvalinah.

Cene malim oglasom:

Zemlje, dopisovanja, naznanila ter oglaš trgoškega, reklamnega ali posredovalnega značaja: vsaka beseda 1.— Din. Pristojbina za list 5.— Din. Najmanjši znesek 10.— Din. Ostali oglaš: vsaka beseda 50 para. Pristojbina za list 3.— Din. Če naj pove naslov Oglasi oddelku »Jutra«, je plačati št. pristojbino 2.— Din. Prb stolbine je vpostati obem z naročilom. Čekovni račun pri Poštni hranilnici v Ljubljani 11.842. — Telefon številka 2492, 3492

Mali oglasi

za odgovor 2 Din v znamkah

Naslove malih oglasov

dobite takoj po izidu lista v podružnicah »Jutra« v Mariboru, v Celju, v Novem mestu, v Trbovljah in na Jesenicah, ki sprejemajo tudi naročila na male oglase in inserate.

Službodobi

Natarakco
z manjšo kavarjo, sprejmem takoj. Naslov v oglaš oddelku »Jutra«. 5799-1

Prodajalko
štampano, s osebno pravico in 5000 Din kavarje sprejmem takoj v delikatno trgovino in vinoto. Naslov v oglaš oddelku »Jutra«. 5797-4

Kuharico
poročnico, sprejmem na Šmarinski cesti št. 10 5800-1

Dobre natarakce
rahi posredovalnica Mrak v Ljubljani. 5800-1

Fotografskega pomočnika
dobrega reševalca in risarja za par ur tedensko — odmesno po potrebi. — Poudarje prošnje na oglaš oddelku »Jutra« pod št. 5802-1

Učenca ali učenko
dobrega računarja sprejemam v trgovino mehanega Nasta v Ljubljani. Naslov v oglaš oddelku »Jutra« 5778-1

Pouk

Tečaj za jezike
in srednješolske instrukcije »Montec«. Informacije med 17. in 19. ur v Pratakovii ulici 11, pritličje. 5793-4

ČAMERNIKOVA ŠOFERSKA ŠOLA
Ljubljana, Dunajska c. 36 Jugo Anta) telefon 2236 Prva oblast, koncesionirana Prospekt 15 zastoj — pri hita poji 251

Koncesionirana SOFERSKA ŠOLA
Gojko Pipenbacher Ljubljana, Gosposvetska 12 — Zahtevajte informacije. 57164-4

Šola za jezike
Gospodski ulica št. 47. Vsi moderni jezik. Prilveston in poceni pouk. 58008-4

Prodajni

Pekovski pomočnik
zmožen vsakega dela. Iščo delano, s 6 stanovnjaji, po ugodni ceni prodam. Naslov pove oglaš oddelku »Jutra«. 58003-2

Plačilna natarakica
lepega značaja, stara 30 let, večša slov. in nemščina za jezika. Iščo službo s 1. januarjem. — Marica Borstner, Tezno pri Mariboru, Viktorija Parme št. 4. 58072-2

Fotoaparati
»Okolice za povečanje brez kondenzorja, Kamera 13 X 18 cm »Görz Dagore« — »Schlüsselchloss« poceni prodajalnik. Postrebo Din 80,000, drugo hipoteka. — Naslov v oglaš oddelku »Jutra«. 58041-20

Lepo hišo
v bližnji priljubljeni mesta prodam. Tudi proti hranilnici. Postrebo Din 80,000, drugo hipoteka. — Naslov v oglaš oddelku »Jutra«. 58041-20

Dve hiši
tri in štiri stanovanjka, po zelo nizki ceni prodaja Franc Devetak, sidar, Maršičeva št. 5 — Mostje pri Ljubljani. 58014-20

Finansirja
s 100—200.000 Din iščem v svrhu povečanja obrata. Vrnitev kapitala št. dec. 1932. Garantiran dobiček 30.000 Din. Poudarje pod »Kapital 16« na oglaš oddelku »Jutra«. 57977-16

Dijaka
sprejemam kot sestanovalec — lahko tudi s hrano. — Trnova, Mivka št. 28. 57995-22

Dve dijakinji
sprejemam v lepo in kurjeno sobo, hrano ali brez. Naslov v oglaš oddelku »Jutra«. 58009-22

Dijaka ali učenca
sprejemam po nizki ceni v oglaš oddelku »Jutra«. 58063-22

Veliko hišo
anonadotropno, še ne do delano, s 6 stanovnjaji, po ugodni ceni prodam. Naslov pove oglaš oddelku »Jutra«. 58003-2

Hišo z zemljiščem
in sadnim vrtom, v Mostah na Zaloški cesti odda takoj v najem Franja Snoj, Ljubljana, Prešernova ul. št. 30. 57984-20

Hišo ali vilo
kupim v Ljubljani. Poudarje za vsako osebo. 58067-20

Kupim hišo
v starem delu centra mesta — proti takojšnjemu plačilu. Poudarje na oglaš oddelku »Jutra« pod št. 58041-20

V najem

Stanovanje
najraje celo hišo, na periferiji ali v bližnji okolici Ljubljane v najem v najem. Na razpolago mora biti vrh ali vsaj dvorišče. Poudarje na: Hotel Mikšič, soba 10. 57988-17

Ker nameravam voditi družinskih razmer opaziti svojo stare renominirano in dobro vpejano trgovino
ki se nahaja na najpremetnejši točki mesta, isto po najugodnejšim pogoji oddam v najem. V hiši se nahaja tudi urejeno stanovanje in skladišče s pritličnimi. Vse cenjeno, poudarje na: Nečika Küssel, Novo mesto. 57977-17

Pekarijo
z vaom inventarjem oddam takoj v najem. Reflektanti naj si ogledajo takoj. Na dopise se ne odgovarja. — Mevtoji, Mikrovci. 57979-17

Žago venecijanki
na tri liste, svrhen krožna žaga, na vodni pogon, vokal oddam v najem. Obratuje lahko tudi ob najmanjši vodi. Žaga je bila »velovica«, obratuje v enem godov in bilu postaja na Gorenškem. — Event. tudi prodam s s opako kritim skladiščem za 10 vagonov reznega lesa in parcelo okrog žage. Vse ob glavi čest. — Naslov pove oglaš oddelku »Jutra«. 57984-17

Dijake
sprejemam kot sestanovalec — lahko tudi s hrano. — Trnova, Mivka št. 28. 57995-22

Dve dijakinji
sprejemam v lepo in kurjeno sobo, hrano ali brez. Naslov v oglaš oddelku »Jutra«. 58009-22

Dijaka ali učenca
sprejemam po nizki ceni v oglaš oddelku »Jutra«. 58063-22

Stanovanje
oddam

Dvosob. stanovanje
s kuhinjo in vodovodom poceni oddam mirni in odlični stranki. Naslov pove oglaš oddelku »Jutra«. 58002-21

Stanovanje
3 sob, kopalnica itd., v vili na Opakarski cesti oddam s 1. februarjem, eventuelno s 1. januarjem. Poševse se v stvarni planini Smielovčvaki, Rimska c. 2. 58005-21

Enosob. stanovanje
s pritličnimi takoj oddam v Einspielersvji ulici št. 17. 58076-21

Dvosob. stanovanje
s kuhinjo in vodovodom poceni oddam mirni in odlični stranki. Naslov pove oglaš oddelku »Jutra«. 58002-21

Stanovanje
s kuhinjo, shrambo in pritlični, za 250 Din nasproti kotlovoda št. Vid. Vilmzarje, v novi hiši oddam s 1. januarjem. Naslov v oglaš oddelku »Jutra«. 58030-21

Stanovanje
sobe, kuhinje, shrambo in pritlični, za 250 Din nasproti kotlovoda št. Vid. Vilmzarje, v novi hiši oddam s 1. januarjem. Naslov v oglaš oddelku »Jutra«. 58030-21

Stanovanje
sobe, kuhinje, shrambo in pritlični, za 250 Din nasproti kotlovoda št. Vid. Vilmzarje, v novi hiši oddam s 1. januarjem. Naslov v oglaš oddelku »Jutra«. 58030-21

Stanovanje
sobe, kuhinje, shrambo in pritlični, za 250 Din nasproti kotlovoda št. Vid. Vilmzarje, v novi hiši oddam s 1. januarjem. Naslov v oglaš oddelku »Jutra«. 58030-21

Za 500 Din
mesечно takoj oddam lepo in suho dvosobno stanovanje mirni stranki. Naslov pove oglaš oddelku »Jutra«. 58003-31

Dvosob. stanovanje
s pritličnimi oddam v Kodeljski, Mengencrjeva ul. št. 39. 58029-21

Stanovanja
išče

Štirsob. stanovanje
s pritličnimi, v Trnovem, pri sv. Jakoba ali v Križankah iščem za takoj ali s 15. januarjem, event. 1. februarjem. Pogoji je dobra in čedna soba ter dvorazprehna. Poudarje na: Podružnica »Jutra« v Trnovem, Kodeljski ul. št. 39. 58044-31/4

Stanovanje
z vso opremo iščo učiteljica in v bližnji okolici Ljubljane ali centra mesta s 15. januarjem, event. 1. februarjem. Pogoji je dobra in čedna soba ter dvorazprehna. Poudarje na: Podružnica »Jutra« v Trnovem, Kodeljski ul. št. 39. 58044-31/4

Soba odda

Opremljeno sobo
s posebnim vshodom oddam v centru mesta. Naslov v oglaš oddelku »Jutra«. 57985-23

Soba s 2 posteljama
oddam s gospodoma na Sv. Petra cesti št. 81. 57991-23

Sostanovalec
sprejemam. Naslov v oglaš oddelku »Jutra«. 57990-23

Opremljeno sobo
s posebnim vshodom oddam v centru mesta. Naslov v oglaš oddelku »Jutra«. 57522-23

Opremljeno sobo
v mestu takoj oddam gospoda. Naslov v oglaš oddelku »Jutra«. 57879-23

Opremljeno sobo
s 2 posteljama oddam v Siskli, Cernetova ulica. 58020-23/4

Prazno sobo
suh in s prostim vshodom iščem. Poudarje na oglaš oddelku »Jutra« pod št. 58002-23/4

Prazno sobo
suh in s prostim vshodom iščem. Poudarje na oglaš oddelku »Jutra« pod št. 58002-23/4

Novo!
Dalmatinski seljaški podrum na Sv. Petra nastup št. 43 je otvorjen. Vino po konkurenčnih cenah: črno 8 Din, rdečo 8 Din, belo 10 Din, rakija 5 Din. Prilpoda gospodu po nizki ceni. Pojasnila daje Rekord, Aleksandrova 8. 58010-23

Opremljeno sobo
oddam s solidni oebni na Bleiweisovi cesti št. 15/II. 58003-23

Opremljeno sobo
s 2 gospodoma oddam v Siskli, Cernetova ulica. 58007-23

Soba
v vili, s strogo posebnim vshodom, prosto uporabo kopalnice, radijem in drugim komfortom takoj oddam gospodu po nizki ceni. Pojasnila daje Rekord, Aleksandrova 8. 58010-23

1 all 2 gospoda
sprejemam na stanovanje. Naslov v oglaš oddelku »Jutra«. 58017-23

Soba
lepo opremljeno, z vshodom iz stonjaka, takoj po ugodni ceni oddam na Starem trgu št. 11a/II. 58042-23

Sostanovalec
zakurjeno sobo sprejemam z okrabo ali brez. Naslov v oglaš oddelku »Jutra«. 58063-23

Lepo, solinčno sobo
s posebnim vshodom oddam mirni gospodini v novi vili pri Trnovi. Naslov v oglaš oddelku »Jutra«. 58016-24

Sostanovalec (ko)
sprejemam s hrano v Florjanski ulici št. 59/II. 58037-23

Opremljeno sobo
s vshodom in stonjaki, oddam za 350 Din. Naslov v oglaš oddelku »Jutra«. 58063-23

2 sostanovalki
uradnici sprejemam v lepo in kurjeno sobo. Naslov v oglaš oddelku »Jutra«. 58063-23

Opremljeno sobo
s vshodom in stonjaki oddam mirnemu in skromnemu gospodu. Naslov v oglaš oddelku »Jutra«. 58037-23

Sostanovalec
v lepo in čisto sobo s posebnim vshodom, elektriko in hrano takoj sprejemam za 150 Din tedensko na Sv. Jakoba trga št. 5/II. Vprašati med 9 in 12 ur. 58062-23

Sostanovalec
sprejemam na Meestnem trgu št. 10/II, hodnik. 58073-23

Opremljeno sobo
s posebnim vshodom oddam v Sp. Siskli, Cernetova št. 58068-23

Sobe išče

Gospod išče sobo
opremljeno ali prazno, s posebnim vshodom, v centru mesta. Poudarje pod št. 1. januar. Naslov v oglaš oddelku »Jutra«. 57989-23/4

Mesečno sobo
opremljeno s hrano iščem. Poudarje na oglaš oddelku »Jutra« pod »Domata potrebna 58«. 58001-23/4

Soba
v centru mesta iščem s 1. januarjem. — Poudarje na oglaš oddelku »Jutra« pod št. 10/II, desno. 58060-27

Prazno sobo
suh in s prostim vshodom iščem. Poudarje na oglaš oddelku »Jutra« pod št. 58002-23/4

Prazno sobo
suh in s prostim vshodom iščem. Poudarje na oglaš oddelku »Jutra« pod št. 58002-23/4

Prešernov spomenik
Sporočite sestanek na oglaš oddelku »Jutra« pod št. 58000-24

Karl
ali prišel v Bročice — ja ali ne? 58005-24

Zenico iščem
a najni ne morem. Samo lepo in vrisoka dekleta iz Ljubljane. Sem mlad višji državni uradnik. Poudarje na oglaš oddelku »Jutra« pod značko »Don Juan«. 58040-24

Opremljeno sobo
s vshodom in stonjaki oddam mirnemu in skromnemu gospodu. Naslov v oglaš oddelku »Jutra«. 58037-23

Sostanovalec
v lepo in čisto sobo s posebnim vshodom, elektriko in hrano takoj sprejemam za 150 Din tedensko na Sv. Jakoba trga št. 5/II. Vprašati med 9 in 12 ur. 58062-23

Sostanovalec
sprejemam na Meestnem trgu št. 10/II, hodnik. 58073-23

Opremljeno sobo
s posebnim vshodom oddam v Sp. Siskli, Cernetova št. 58068-23

Sobe išče

Gospod išče sobo
opremljeno ali prazno, s posebnim vshodom, v centru mesta. Poudarje pod št. 1. januar. Naslov v oglaš oddelku »Jutra«. 57989-23/4

Mesečno sobo
opremljeno s hrano iščem. Poudarje na oglaš oddelku »Jutra« pod »Domata potrebna 58«. 58001-23/4

Soba
v centru mesta iščem s 1. januarjem. — Poudarje na oglaš oddelku »Jutra« pod št. 10/II, desno. 58060-27

Prazno sobo
suh in s prostim vshodom iščem. Poudarje na oglaš oddelku »Jutra« pod št. 58002-23/4

Prazno sobo
suh in s prostim vshodom iščem. Poudarje na oglaš oddelku »Jutra« pod št. 58002-23/4

Stručniko
1500 mm dolžine X 400 mm višine, vrtalni stroj do 35 mm premera in kompletne orodje za strojno ključarsko obrt, skupno ali posamezno prodaja: Edvard Kalin, Glince, Trškaška c. št. 18. 58042-23

Filatelija

Za Božič nudim!
Vsaka znamka drugačna! 50 belgijskih 24 Din, 50 holandskih 12 Din, 300 avstrijskih 20 Din, 200 poljskih 30 Din, 100 ruskih 20 Din, 50 »Saargebiet« 25, 100 vrtimberskih 60 Din, 1000 raznih 49 Din. Poština posebej — denar vneprej Conik zastoj. Isidor Steiner, Zagreb, Zrinjski trg št. 14. 57977-39

Očala
rožena, še ne izgubila 3. dec. dopolne na pošti na Poljanski cesti ali okolici sv. Jožeta. Najdljaja prošnja, da jih proti nagradi vrne v Slovškovi ulici 9/II. 58045-29

Razno

Zimska suknja
ne je naša. Poizve se mi stojnici Grabrijan, Ljubljana, Pogacarjev trg. 58010-37

Kratek klavir
za 6000 Din naproja v Mostah, Krekova ul. 9/II. 57836-38

Potniki

Fikssum in provizijo
nudimo potnikom za obisk privatnih strank za Ljubljano in okolice ter v sva dravsko banovino za namafakturno blago. — Poudarje na oglaš oddelku »Jutra« pod št. 58029-3

Trgovski potniki
ki obiskuje trgovine v dravski banovini, se sprejemam kot zastopnik podjetja za pogrebne potrebe. Poudarje na oglaš oddelku »Jutra« pod »Postranski vsalnice«. 58036-3

Auto, moto

Studebaker
President General Motor, šestistidernka limuzina, 6 sedežna, v jako dobrem stanju poceni naproja za zabavi odstopanja. — Na ogled v garazi Stupica v Slovškovi ulici. 57997-10

Novo damsko kolo
in nov grarofon za vsako ceno naproja na Mikločičevi cesti 7/III levo — v bod poleg slašičarnice »Dopa«. 58074-11

Službe išče

Službo delavca
iščem. Naslov v oglaš oddelku »Jutra«. 57925-2

Mesarski pomočnik
in prekajevalec išče službo Naslov v oglaš oddelku »Jutra«. 57987-3

Kupim

Suhe gobe
kupuje po Din 55—65 kg po nakovizni — ter lepa namizna jabolka razpoljja Peter Šotina. 291-7

Citraško šolo
(Blumacher) kupim. Naslov pove oglaš oddelku »Jutra«. 58023-7

Majhno tehnično
kuhinja, s all brez uterji kupi Vršič, Gledalica 4/II. 58094-7

Sportne sani
ono, ali dvovrstne kupi Kunc, Knafljeva ulica 4. 58098-7

Posest

Katera
osamoitna dama M hote kupiti lepo, novo, vokalno gostilniško hišo. Cena zelo nizka. Potrebno 25—30.000 Din. Takojšnje dopise na oglaš oddelku »Jutra« pod št. »Nova gostilniška hiša v Ljubljani«. 57993-20

Majhno posestvo
na Stajerskem kupim ob izločnici blizu Maribora. Dopise na oglaš oddelku »Jutra« pod značko »Malo posestvo 10«. 57983-20

Tovarna stolov
moderna žaga, stalni vodni pogon, lastna elektricna centrala — kombinirana s Falo in tozadvena trajna koncepcija, veliko omrežje za trg in okolice, več zemljišča, vilo in druga poslopa, visoko rentabilno, radi ogotovanja v inozemstvo poceni naproja na Sp. Stajerskem. Cena Din 700.000, peči proti hranilnici knjižni. Event. tudi rramenjam za krasno godo no posestvo. Poudarje pod št. »Električni stalni gonos« na oglaš oddelku »Jutra«. 57964-20

Vilo
s 10 sobami in 1000 m² vrta, blizu tramvajev prodam — Na Kodeljski. 57999-20

Pose tvo
obstoječa is okrog 14 oravlo zemlja, na lepi točki v ravnini v Dramlajah, s sadonosičnikom takoj prodaja Marija Konar, okolica Jar. movec, p. Dramlje pri Ca. 58069-20

Kapital

Finansirja
s 100—200.000 Din iščem v svrhu povečanja obrata. Vrnitev kapitala št. dec. 1932. Garantiran dobiček 30.000 Din. Poudarje pod »Kapital 16« na oglaš oddelku »Jutra«. 57977-16

Dijake
sprejemam kot sestanovalec — lahko tudi s hrano. — Trnova, Mivka št. 28. 57995-22

Dve dijakinji
sprejemam v lepo in kurjeno sobo, hrano ali brez. Naslov v oglaš oddelku »Jutra«. 58009-22

Dijaka ali učenca
sprejemam po nizki ceni v oglaš oddelku »Jutra«. 58063-22

Stanovanje
oddam

Dvosob. stanovanje
s kuhinjo in vodovodom poceni oddam mirni in odlični stranki. Naslov pove oglaš oddelku »Jutra«. 58002-21

Stanovanje
3 sob, kopalnica itd., v vili na Opakarski cesti oddam s 1. februarjem, eventuelno s 1. januarjem. Poševse se v stvarni planini Smielovčvaki, Rimska c. 2. 58005-21

Enosob. stanovanje
s pritličnimi takoj oddam v Einspielersvji ulici št. 17. 58076-21

Dvosob. stanovanje
s kuhinjo in vodovodom poceni oddam mirni in odlični stranki. Naslov pove oglaš oddelku »Jutra«. 58002-21

Stanovanje
s kuhinjo, shrambo in pritlični, za 250 Din nasproti kotlovoda št. Vid. Vilmzarje, v novi hiši oddam s 1. januarjem. Naslov v oglaš oddelku »Jutra«. 58030-21

Stanovanje
sobe, kuhinje, shrambo in pritlični, za 250 Din nasproti kotlovoda št. Vid. Vilmzarje, v novi hiši oddam s 1. januarjem. Naslov v oglaš oddelku »Jutra«. 58030-21

Stanovanje
sobe, kuhinje, shrambo in pritlični, za 250 Din nasproti kotlovoda št. Vid. Vilmzarje, v novi hiši oddam s 1. januarjem. Naslov v oglaš oddelku »Jutra«. 58030-21

KARTOTEKA
Ljubljana
Selenburgova ul. 6/1
Telefon 33-38. 291/1

30.000—50.000 Din
posojila iščem na hišo — proti vknjižbi na prvo mesto. Naslov v oglaš oddelku »Jutra«. 58034-16

Vsakovrstno zlato
kupuje po največjih cenah

Černe — juvelir
Ljubljana, Wolfova ulica 3. 77

Lokali

Mizarsko delavnico
sredi Ljubljane ali v okolici iščem za takoj. Naslov pove oglaš oddelku »Jutra«. 58022-19

Cevljar. delavnico
že vpejano, s kompletnim orodjem in z prvovrstnimi šivalnimi strojnima, skupno ugodno prodam. Naslov v oglaš oddelku »Jutra«. 58038-19

Lokal
primeren za društveno obialnico, po možnosti v centru mesta iščem za takoj Poudarje na oglaš oddelku »Jutra« pod »Takoj«. 58065-19

Sostanovalec
sprejemam. Naslov v oglaš oddelku »Jutra«. 57990-23

Opremljeno sobo
s posebnim vshodom oddam v centru mesta. Naslov v oglaš oddelku »Jutra«. 57522-23

Opremljeno sobo
v mestu takoj oddam gospoda. Naslov v oglaš oddelku »Jutra«. 57879-23

Opremljeno sobo
s 2 posteljama oddam v Siskli, Cernetova ulica. 58020-23/4

Prazno sobo
suh in s prostim vshodom iščem. Poudarje na oglaš oddelku »Jutra« pod št. 58002-23/4

Prazno sobo
suh in s prostim vshodom iščem. Poudarje na oglaš oddelku »Jutra« pod št. 58002-23/4

Novo pianino
in dobro ohranjen klavir prodaja ali posodi na dom Zima, Wolfova ulica št. 19. 58045-26

Živali

Nemško dogo
krasna, hrno belo lisast pes, ester, čistokrven, z rodovnikom prodaja Eterna, Zaloška cesta 6. 57993-27

Leleška lovsega psa
34 mesecov staroga za 300 Din prodaja Zor, Sv. Petra št. 27. 58005

Pes — volk
star 6 mesecov, je ušel Najdljaja naj ga proti nagradi vrne na naslov: Pekarna Zorko, Celovška cesta 68. 58012-27

Kanarčke
izborne harmonije — vrvice, plenjenega rodu, samce po 150 Din, par po 170 in samice po 50 Din prodaja Ljubščič, Dalmatinska ul. št. 10/II, desno. 58060-27

Mladega psa
reastega terriera odda Rauter, Gruberjevo nabroje 18. 58047-27

Obrt

Če še nisi nesel
nesi takoj povzet sliko, katero rabiš za Miklavža, k Foto Turist: Lojze Smuc Selenburgova 6/1, ki ti jo izdela v kakršni barvi želiš res solidno in cenovno prkosni!!! 350-30

Kino — fotele
gostilniške in vrste stole za razne stole za dvorane dobavljajo najceneje stolarna in strugarna v Sodratci. Zahtevajte ceniki 57508-30

Stroji

Motor
na sosalni plin, 60—80 HP kupi I. Singer, Barška Topola. 57467-29

Prijatelj perila

Sidro MERIMA

1939

Zasluzek

Zastopnike
(poverljive) sprejme za druga za podporno sekcijs v vsakem kraju. Poudarje na oglaš oddelku »Jutra« pod »Poverljive 100«. 57677-3

Pezor!
Higijenska novost za dom Kupi vsakdo brez izjeme. Za agente siguren zaslužek. Samozastopstvo Sapira, Dunajska cesta št. 36. 58066-3

Edgar Rice Burroughs;

Tarzan, kralj džungle

44

Kakor ob pamet se je vrgla v praznino, se ujela za vejo, preskočila na drugo in tretjo — brez nevedo. Ko se je pa hotela zavitihi na četrto, je v krčevitem naporu za trenutek nehala paziti na ml